

Palaute- ja vastineraportti

Tampereen kaupungin rakennusjärjestysluonnoksesta

Diaarinumero: TRE:4953/10.03.00/2023

Kaikilla osallisilla oli mahdollisuus lausua mielipiteensä rakennusjärjestyksen luonnoksesta ja siihen liittyvästä muusta nähtävillä olevasta aineistosta. Lisäksi lausuntopyyntöjä lähetettiin 57 eri taholle. Aineisto oli nähtävillä ja lausuttavana 5.3.–10.4.2026.

Luonnoksesta saatiin 28 kappaletta lausuntoja ja 4 kappaletta mielipiteitä. Lisäksi luonnoksesta saatiin 5 kappaletta sisäisiä kommentteja. Annetut mielipiteet ja lausunnot on esitetty tiivistetysti alla olevassa taulukossa. Lisäksi taulukosta löytyvät vastineet ja toimenpiteet, jotka lausunnon tai mielipiteen pohjalta toteutetaan.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Lounais-Suomen elinvoimakeskukseen vesitalousosasto (10.3.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tulvariskit ja alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet ranta-alueilla on huomioitu asianmukaisesti. 2. Alimpia rakentamiskorkeussuosituksia määrittää Pirkanmaan alueella Lounais-Suomen elinvoimakeskus, ei Lupa- ja valvontavirasto. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Merkitään tiedoksi. 2. Rakennusjärjestysehdotukseen päivitetään alimpia rakentamiskorkeussuosituksia määrittävä taho.
<p>Pirkanmaan liitto (17.3.2026)</p> <p>Rakennusjärjestyksessä tulisi ottaa huomioon valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät luonnon ja kulttuuriympäristöjen arvoalueet, jotka on osoitettu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 ja Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavassa.</p> <p>Pirkanmaan liitto esittää, että arvoalueet yksilöidään ja listataan sekä osoitetaan numeroituna rakennusjärjestyksen liitekartoilla. Luonnoksesta puuttuvat mm. maakuntakaavan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema- ja kulttuurimaisema-alueet, Natura 2000 -alueet, suojelualueet sekä arvokkaat perinnebiotoopit.</p> <p>Liitto pyytää huomioimaan Pirkanmaan maakuntakaavojen yleismääräykset ja tarjoaa tarvittaessa lisätietoja erityisistä maakunnallisista arvoalueista.</p>	<p>Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet lisätään pykälään 33 (Rakentaminen alueilla, joilla esiintyy erityisiä kulttuuriarvoja) ja osoitetaan myös liitekartalla 2 valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen lisäksi.</p> <p>Erytysten luonnonarvojen, kulttuurihistoriallisten arvojen sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvien arvojen huomioon ottamista koskevia määräyksiä lisätään myös pykäliin 11 Luvanvaraisia rakennuskohteita koskevat yleiset määräykset, 16 Luvasta vapautettuja rakennuskohteita koskevat määräykset ja 17 Luvasta vapautettuja vähäisiä rakennuskohteita koskevat määräykset.</p> <p>Pykälän 11 lisätiedoissa ohjeistetaan rakennushankkeeseen ryhtyviä esimerkiksi siitä, mistä ja miten luonnonarvoja, kulttuurihistoriallisia arvoja sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyviä arvoja voi selvittää. Luontoarvoja koskevana tietolähteenä mainitaan myös Pirkanmaan maakuntakaava ja siinä osoitetut luonnonsuojelu- ja Natura-alueet, valtakunnallisesti arvokkaat suojelut, luonnon monimuotoisuuden ydinalueet, ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävät maa- ja</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>metsätalousvaltaiset alueet, geologisesti arvokkaat harju- ja kallioalueet, moreenimuodostumat sekä tuuli- ja rantakerrostumat.</p> <p>Määräyksiä muinaisjäännösten ja muiden arkeologisten kohteiden huomioonottamisesta lisätään myös pykälään 48 Työmaan aikainen toiminta.</p> <p>Arvoja käsitellään myös rakennusjärjestyksen perustelumuistiossa.</p>
<p>Finavia Oy (24.3.2026)</p> <p>Rakennusjärjestyksessä tulisi huomioida Tampere-Pirkkalan lentoasema ja sen vaikutuksen kaupungin rakentamiseen</p> <p>Rakennusjärjestykseen tulisi sisällyttää tai käsitellä Pirkanmaan maakuntakaavan mukaiset Tampere-Pirkkalan lentoaseman rinnakkaiskiitotien sisältävät lentokonemelualueet ja niiden aiheuttamat vaikutukset selvitettävä uusien asuinrakennusten ja muiden melulle herkkien toimintojen rakentamiseen.</p> <p>Rakennusjärjestyksessä tulisi esittää lentoaseman laskeutumisyvyöhykkeet ja alueille suositeltu 35 dB:n äänieristysvaatimus. Vaatimusten tavoitteena on varmistaa asuinviihtyvyys alueilla, joilla melu on jatkuvaa ja toistuvaa.</p> <p>Finavia muistuttaa, että mahdollisten korkeiden rakennusten, rakenteiden, laitteiden ja mastojen sijoittamisessa sekä alueen kasvillisuuden osalta on huomioitava lentoliikenteen esterajoitukset. Lentoesterajoitusalue kattaa laajalti kaupungin eteläiset osat ja ne on julkaistu karttapalvelussa (https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/). Tampere-Pirkkalan lentoaseman osalta on huomattava, että rinnakkaisen kiitotievarauksen sisältäviä estepintoja ei</p>	<p>Rakennusjärjestysehdotukseen lisätään kokonaan uusi pykälä 36 Rakentaminen Tampere-Pirkkalan lentoaseman laskeutumisyvyöhykkeellä ja lentoesterajoitusalueilla. Pykälässä annetaan määräyksiä rakennusten ulkovaipan ääneneristävyydestä, lentoliikenteen esterajoituspinnoista sekä ja yli 30 metrin korkuisten rakennusten ja rakennelmien lentoesteluvan tarpeesta koko Tampereen alueella.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>ole toistaiseksi julkaistu palvelussa, mutta ne on huomioitava maankäytön suunnittelussa ja pysyvien rakenteiden sijoittamisessa.</p> <p>Finavia muistuttaa, että sijainnista riippuen maanpinnasta yli 10 tai 30 m korkeuteen ulottuville sekä väliaikaisille että pysyville rakenteille ja laitteille on haettava lentoestelupa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta.</p>	
<p>Viinikan-Nekalan Omakotiyhdistys ry (25.3.2026)</p> <p>Viinikan-Nekalan omakotiyhdistys toteaa, että rakennusjärjestyksen uudistaminen rakentamislain mukaiseksi on tärkeää. Rakennusjärjestyksen rooli on myös jatkossa vahva ja sen merkitys kaava-alueiden ulkopuolisessa rakentamisessa erittäin merkittävä. Rakennusjärjestyksessä tulisi ottaa huomioon valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät luonnon ja kulttuuriympäristöjen arvoalueet.</p>	<p>Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet lisätään pykälään 33 (Rakentaminen alueilla, joilla esiintyy erityisiä kulttuuriarvoja) ja osoitetaan myös liitekartalla 2 valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen lisäksi.</p> <p>Eriyisten luonnonarvojen, kulttuurihistoriallisten arvojen sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvien arvojen huomioon ottamista koskevia määräyksiä lisätään myös pykäliin 11 Luvanvaraisia rakennuskohteita koskevat yleiset määräykset, 16 Luvasta vapautettuja rakennuskohteita koskevat määräykset ja 17 Luvasta vapautettuja vähäisiä rakennuskohteita koskevat määräykset.</p> <p>Pykälän 11 lisätiedoissa ohjeistetaan rakennushankkeeseen ryhtyviä esimerkiksi siitä, mistä ja miten luonnonarvoja, kulttuurihistoriallisia arvoja sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyviä arvoja voi selvittää. Luontoarvoja koskevana tietolähteenä mainitaan myös Pirkanmaan maakuntakaava ja siinä osoitetut luonnonsuojelu- ja Natura-alueet, valtakunnallisesti arvokkaat suoalueet, luonnon monimuotoisuuden ydinalueet, ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävät maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, geologisesti arvokkaat harju- ja kallioalueet, moreenimuodostumat sekä tuuli- ja rantakerrostumat.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>Määräyksiä muinaisjäännösten ja muiden arkeologisten kohteiden huomioonottamisesta lisätään myös pykälään 48 Työmaan aikainen toiminta.</p> <p>Arvoja käsitellään myös rakennusjärjestyksen perustelumuistiossa.</p>
<p>Ylöjärven kaupunki (25.3.2026)</p> <p>Ei huomautettavaa.</p>	
<p>Väylävirasto (27.3.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> Väylävirasto muistuttaa, että raideliikenteen läheisyyteen rakentamisessa on huomioitava rautatien suoja-alue sekä mahdolliset junaliikenteen tärinä-, runkomelu- ja meluhaitat. Torjuntarakenteet on tehtävä tontille rakentavan tahon toimesta ja kustannuksella. Rautatien suoja-alueella on rakennuksen, rakennelman ja laitteenpitokielto. Myös rakennustoimenpiteet ja rakennusmateriaalit tulee lähtökohtaisesti suorittaa ja säilyttää rautatiealueen ulkopuolella. Välttämättömistä rakennustöistä rautatiealueella tulee sopia Väyläviraston kanssa. Rataisännöitsijään tulisi olla yhteydessä, kun rakentamisen yhteydessä käytetään nostureita, telineitä tai kaadetaan puita, jotka voivat kaatuessaan ulottua radalle tai vaurioittaa sen rakenteita. Rakennuttajan tulisi selvittää louhintatyötä suunnitellessa rautatiealueen läheisyyden vaikutukset louhintatyön toteuttamiseen. Uusilla katu- ja korttelialueilla hulevesiä ei saa lähtökohtaisesti johtaa radan kuivatusjärjestelmiin. Mikäli hulevesiä johdetaan niihin, siitä tulee sopia kirjallisesti Väyläviraston kanssa. 	<ol style="list-style-type: none"> Rakennusjärjestysehdotukseen lisätään kokonaan uusi pykälä 37, joka koskee rakentamista raide- ja raitioteiden läheisyyteen. Pykälässä on määräys raideliikenteen aiheuttaman tärinän ja runkomelun huomioimisesta rakenteiden suunnittelussa ja toteutuksessa rautateiden läheisyydessä. Lisätiedoissa on ohjaus Oskari-karttapalveluun, josta runkomelun riskivyyhykkeet löytyvät. Lausunnot mukaiset rautatiealuetta ja rautatien suoja-aluetta koskevat määräykset lisätään työmaanaikaista toimintaa koskevaan 48 §:än. Kiinteistön hulevesien hallintaa ja johtamista koskevaan 40 §:än määräys, jonka mukaan hule- ja perustusten kuivatusvesiä ei lähtökohtaisesti saa johtaa radan kuivatusjärjestelmiin. Vastaavanlainen johtamiskielto lisätään myös työmaavesiä koskevaan 47 §:än.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Oriveden kaupunki (24.3.2026)</p> <p>Ei huomautettavaa.</p>	
<p>Kumpulan omakotiyhdistys (1.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> Pientalorakentaminen ja asuminen sekä työn yhdistäminen ovat yleistyneet vuoteen 2014 nähden. Etätöiden vakiintuminen, harrastus- ja työskentelytilojen sijoittaminen kotipiiriin ovat lisänneet joustavien työskentelytilojen tarvetta. Rakennusjärjestyksen 9 §:ssä määritetään, että asuinrakennuspaikalla rakentamiseen osoitetusta kerrosalasta voidaan käyttää enintään 40 % rakennuspaikalle sijoitettavia, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työskentelytiloja ja toimitilarakentamista varten. Kumpulan omakotiyhdistyksen mukaan 40 %:n enimmäisraja tulisi poistaa tai sitä tulisi ainakin nostaa. Pykälässä 10 määritetään rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen etäisyys rantaviivasta. Yhdistys ehdottaa, että rakennusjärjestyksen lisätään mahdollisuus myöntää poikkeus, jonka perusteella rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä sallia rakennuksen sijoittamisen lähemmäksi rantaviivaa silloin, kun tontin koko, muoto tai maaston erityispiirteet sitä edellyttävät. Ilman poikkeusmahdollisuutta rakentaminen voi joillakin tonteilla muodostua kohtuuttoman ahtaaksi tai teknisesti hankalaksi, vaikka rakennuksella ei olisi haitallisia vaikutuksia rantamaisemaan, ympäristöarvoihin tai naapureihin. Pykälän 16 mukaan katoksen ei tarvitse sijoittua rakennusalueelle asemakaava- ja ranta-asemakaava-alueella, ellei kaava toisin määrää. Katos ei myöskään vie rakennusoikeutta, mikäli se on 30 % avoinna. Omakotiyhdistyksen mukaan tämä on omakotiasujan kannalta pääosin 	<ol style="list-style-type: none"> On hyvä huomioida, että 9 §:ssä mainittu 40 %:n vaatimus ei koske tavanomaista asuinhuoneistossa tehtävää etätöitä, jolla on vain vähän tai ei lainkaan maankäytöllisiä vaikutuksia. Määräys koskee asuinrakennuksesta erillisiä työskentelytiloja, jotka poikkeavat käyttötarkoitukseltaan selvästi tavanomaisesta asumisesta. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi tilat maatalouden oheiselinkeinojen tai pienyritystoiminnan toteuttamiseen. Enimmäisraja on alle puolet rakentamiseen osoitetusta kerrosalasta, jotta rakennuspaikan alkuperäinen ja pääasiallinen käyttötarkoitus asumiseen säilyy. Mikäli rakennuspaikalla on tarpeen harjoittaa elinkeinotoimintaa tätä suuremmissa mittakaavassa, tai sijoittaa rakennuspaikalle toimintoja, joista saattaa aiheutua ympäristöhäiriötä tai muita maankäytöllisiä vaikutuksia, tulee asia ratkaista erillisellä poikkeamislupamenettelyllä. Asiaa selventävä kirjaus on lisätty perustelumuiistioon, mutta palaute ei aiheuta muutostarpeita varsinaiseen rakennusjärjestyksen määräystekstiin. Mikäli rakennuksen sijaintia tai etäisyyttä rantaviivasta ei ole asemakaavassa, ranta-asemakaavassa tai rakentamiseen oikeuttavassa yleiskaavassa määritetty, noudatetaan rakennusjärjestystä. On hyvä huomioida, että ranta-alueita koskee aina myös erityinen alueidenkäyttölain 72 §:n mukainen suunnittelutarve. Ei aiheuta erityisiä toimenpiteitä tämän pykälän kohdalla, koska kunta voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa ja rakentamislaisissa säädetyistä tai niiden nojalla

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>myönteinen linjaus. 30 %:n avoimuusvaatimus voi kuitenkin joissakin tapauksissa heikentää sää- ja melusuojauksen huomioon ottamisen.</p> <p>4. Luonnoksen pykälän 25 muotoilu poikkeaa aiempaan verrattuna siten, että mahdollisuus erityisestä syystä sallittaville useammalle ajoneuvoliittymille on poistunut. Luonnos asettaa haasteita tonteille tai rakennuspaikoille, joille rakennetaan kaksi asuinrakennusta. Tällaisissa tapauksissa kaksi ajoneuvoliittymää kuitenkin edesauttaisi viihtyisän ja sosiaalisesti toimivan elin- ja toimintaympäristön luomista. Omakotiyhdistys ehdottaa, että tontilla tai rakennuspaikalla kutakin asuinrakennusta kohti sallittaisiin yksi moottoriajoneuvoliittymä. Vaihtoehtoisesti tai lisäksi rakennusjärjestykseen tulisi palauttaa mahdollisuus myöntää poikkeus useammalle ajoneuvoliittymälle tapauskohtaisen harkinnan perusteella.</p>	<p>annetusta määräyksestä, mukaan lukien rakennusjärjestyksen määräyksistä (RakL 57 § ja 59 §).</p> <p>3. 30 % avoimuusvaatimus on yleisesti käytössä oleva määritelmä, jonka katsotaan erottavan katoksen rakennuksesta. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>4. Tonttiliittymiä koskevaan 25 §:ään lisätään mahdollisuus rakentaa useampi ajoneuvoliittymä, mikäli se tontin tai rakennuspaikan käytön kannalta on perusteltua.</p>
<p>Atalan Seudun Omakotiyhdistys RY (1.4.2026)</p> <p>1. Rakennusjärjestysluonnoksen pykälässä 17 määrätään, että luvasta vapautettujen vähäisten rakennuskohteiden sijoittamisessa tulee huomioida, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa naapureille. Omakotiyhdistyksen mukaan kohtuuton tai vähäinen haitta voidaan käsittää eri tavoin. Jollekin kohtuuton haitta on toiselle vain vähäinen haitta. Omakotiyhdistys ehdottaa matalan kynnyksen palvelupistettä tai ainakin puhelinnumeroa ja maltillista sovitteluhenkilöä riitojen syntymisen estoon ja viihtyisän asumisympäristön puolesta puhumiseen.</p> <p>2. Omakotiyhdistys esittää huolen lisääntyvien myrskyjen aiheuttamista riskeistä. Yhdistys ehdottaa viitaten pykälään 50, että kaupunki kartoittaa vaaralliset puut ja antaa niihin liittyvää neuvontaa.</p>	<p>1. Kohtuutonta haittaa onkin vaikea määrittellä yleispätevästi. Tilanteen erityispiirteet vaikuttavat siihen, milloin haitta muodostuu kohtuuttomaksi ja se vaatii tapauskohtaista harkintaa. Rakennusjärjestykseen on pyritty määrittämään esimerkiksi aitoja tai ulkovarastointia koskevia tarkempia raja-arvoja niiltä osin, kuin se on mahdollista. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>2. Huoli myrskyjen aiheuttamista riskeistä on aiheellinen. Merkitään tiedoksi.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Kaupunkikuvatoimikunta (7.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupunkikuvan kannalta yksittäisen rakennuksen merkitys on vähäinen; keskeistä on kokonaisuudesta muodostuva ympäristö, mukaan lukien katutila, viheralueet ja muut julkiset tilat. Luonnos huomioi tämän kokonaisuuden onnistuneesti määräysten kautta. 2. Kaupunkivihreän kehittäminen, rakennussuojelun painottaminen ja valaistuksen huomioiminen nousivat laajempina teemoina keskusteluun, ja toimikunta pitää niitä luonnoksen erityisinä ansioina. Myös valomainosten yöaikainen sammuttaminen arvioitiin perustelluksi ja hyväksi ratkaisuksi. 	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Yksityishenkilö 1 (7.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rakentamislain 45 §:n mukaan rakennuksen voidaan sijoittaa 4 metrin etäisyydelle kiinteistön rajasta tietyin edellytyksin. Myös rantaviiva on tulkittava kiinteistön rajaksi. Tampereen kaupungin uudessa rakennusjärjestysluonnoksen pykälässä 21 koetetaan saada keinotekoisesti rakentamislaista poikkeavasti ehdoton 15 metriä leveä rakentamiskieltoalue ranta-alueille, vaikka rakentamislain 45 §:n edellytykset muuten täyttyisivätkin. Rakennusjärjestys ei kuitenkaan saisi olla ristiriidassa ylempien lainsäädännön kanssa. 2. Rakennusjärjestysluonnoksessa ei määritellä tarkemmin, mitä tarkoitetaan muulla kuin kausiluonteisella säilytyksellä tai suurikokoisella veneellä tai asuntoautolla. Veneiden osalta suurikokoisuuden tulkinta on erityisen sekavaa, sillä veneiden kokoa luokitellaan hyvin eri tavoin. Vene voi olla pihalla säilytettynä korkea, vaikka olisikin muuten pieni. Pykälä vaatii tarkennusta sekä ajan että koon määrittelyn suhteen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 15 metrin ranta-alueilta koskevalla suojavyöhykkeellä pyritään turvaamaan vesistöä ja mahdollisimman luonnonmukaista rantamaisemaa. Järvimaiseman säilyttäminen vihreänä ja viihtyisänä ja veden laadun varmistaminen on yleinen etu. Ei aiheuta toimenpiteitä. 2. Suurikokoisuuden määrittelyyn vaikuttaa myös ympäristö, jossa vene tai asuntoauto sijaitsee. Enimmäiskokoa ei katsota tarkoituksenmukaiseksi määritellä siitä syystä, että sen häiritsevyyteen vaikuttaa esimerkiksi tontin koko ja veneen tai asuntoauton sijainti tontilla. Rakennusjärjestysehdotuksen perustelumuiistioon lisätään lause, jossa ohjeistetaan, että suurikokoiset veneet ovat tyypillisesti yli 2,5 metriä korkeita. Olennaista on kuitenkin se, näkyvätkö ne häiritsevästi naapuriin tai muodostuuko veneestä tai vastaavasta esimerkiksi merkittävää varjostavaa haittaa. Myöskään kausiluonteista säilyttämistä ei ole koettu tarpeelliseksi määritellä yksiselitteisesti rakennusjärjestyksessä.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>Veneiden osalta sillä tarkoitetaan tyyppillisesti veneilykauden ulkopuolista talviaikaa, joka sekin vaihtelee vuosien mukaan, mutta esimerkiksi matkailuautojen osalta tilanne ei ole yhtä yksiselitteinen. Yhtä määrettä on vaikea antaa, mutta kausiluontoisuus on melko yleisesti tunnistettu käsite, johon viitataan myös muiden kuntien rakennusjärjestyksissä.</p>
<p>Tampereen Tilapalvelut Oy (7.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lausunnossa todetaan, että rakennusjärjestyksen tulisi keskittyä paikallista olosuhteista johtuviin määräyksiin, ei avaamaan tai toistamaan lainsäädäntöä. 2. Lausunnossa pyydetään määrittelemään lisätietoja-kohtien sitovuus ja velvoittavuus. Määräys- ja ohjeteksti tulee erottaa toisistaan selkeästi. 3. Määräysten toistoa kehoitetaan välttämään ja pykälät tai momentit, joilla ei nähdä lisäarvoa, esitetään poistettavaksi. Ristiriidat kaupungin omien ohjeiden ja rakennusjärjestysluonnoksen välillä tulisi tarkistaa. 4. Joitakin kohtia esitetään muutettavaksi täsmällisempään määräysmuotoon, kuten pykälä 11 ja 34, jotta tulkinnanvara ei jäisi liikaa. 5. Lausunnossa kyseenalaistetaan se, onko jatkossa suunnittelutarvealueita ainoastaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitetut alueet. 6. Ehdotetaan tarkistamaan joitakin 15 pykälän luvanvaraisuudesta vapautettuja toimenpiteitä, kuten uusien tulisijojen ja savuhormien rakentamista asuinrakennukseen tai melusuojarakenteita. 7. Piha-alueisiin liittyviä määräyksiä kuten viherpinta-alan vaatimusta pidetään osin vaikeasti toteuttavina (esim. keskustan koulupihat). Tonttiliittymien osalta ehdotetaan vanhan kirjauksen palauttamista, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nyt ehdotukseksi esitettävä rakennusjärjestys on ensimmäinen 1.1.2025 voimaantulleen rakentamislain mukainen rakennusjärjestys. Hankkeeseen ryhtyvän vastuut ja selvitysvelvollisuudet ovat rakentamislain myötä kasvaneet. Näin ollen rakennusjärjestyksessä on nähty tarpeelliseksi ns. hoksauttaa esimerkiksi rakentamislain tuomista muutoksista sekä luonnonsuojelua, muinaismuistoja ja erilaisia rajoitusalueita koskevista seikoista. 2. Pykälään 4 Määritelmät lisätään kohta Lisätietoja, jossa avataan lisätietojen roolia, joka on informatiivinen ja ohjaava, ei velvoittava. 3. Ohjeita päivitetään rakennusjärjestyksen pohjalta eikä toisin päin. 4. Pykälään 11 on nähty tarpeelliseksi jättää harkinnan varaa siksi, että harkinnan mahdollisuuksia jäisi tarkoituksenmukaisimpiin ratkaisuihin. Pykälän 34 taustaa on avattu tarkemmin perustelumusiiossa. 5. Tampereella suunnittelutarvealueita jatkossa olisi alueidenkäyttölain 16 §:n tarkoittamat alueet, eli alueet, joiden käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi on syytä ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen taikka vapaa-alueiden järjestämiseen (AKL 16.1 §). Näiden alueiden ohella suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä sovelletaan myös sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>jonka mukaan rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä sallia useamman tonttiliittymän.</p> <p>8. Uomia koskevaa karttaa ehdotetaan tarkennettavaksi tai uomien listaamista kaupunginosittain.</p> <p>9. Lausunnossa myös muita täsmentäviä ja tarkentavia ehdotuksia useisiin pykäliin.</p>	<p>vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa (AKL 16.2 §). Myös ranta-alueita koskee alueidenkäyttölain 72 §:n mukainen suunnittelutarve.</p> <p>Edellä mainitun lisäksi kunta voi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tai rakennusjärjestyksessä osoittaa suunnittelutarvealueeksi alueen, jolla sen sijainnin vuoksi on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä tai jolla erityisten ympäristöarvojen tai ympäristöhaittojen vuoksi on tarpeen suunnitella maankäyttöä (AKL 16.3 §). Jatkossa näitä alueita ei esitettäisi rakennusjärjestyksessä. Niitä koskevia määräyksiä annetaan kuitenkin esimerkiksi Pohjois-Tampereen strategisessa yleiskaavassa.</p> <p>6. Meluvalleja/aitoja ei voida kategorisesti luokitella vähäisiksi rakennuskohteiksi. Niiden luvanvaraisuutta arvioidaan erikseen. Lisätään täsmennys laiturin määrästä. Rakentamislaki on kasvattanut hankkeeseen ryhtyvän vastuuta. Hankkeeseen ryhtyvän vastuulla on pitää kirjaa muutostöistä ja selvittää suunnittelijan avulla muutostöiden riskit. Lisäksi omistajan tai taloyhtiön tulee arkistoida muutostöitä koskevat asiakirjat, sillä rakentamisluvasta vapautettuja asiakirjoja ei toimiteta rakennusvalvontaan.</p> <p>7. Piha-alueisiin, viherpinta-alaan ja istutuksiin liittyvät määräykset tukevat kaupungin kestävyystavoitteita. Yhtäältä määräykset mahdollistavat yhden keinon ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvien hulevesien viivyttämiseen ja imeyttämiseen. Toisaalta ne myös mahdollistavat ihmisille ja eläimille viihtyisien tai jopa elintärkeiden viherympäristöjen toteuttamisen. Pykälään 25 lisätään mahdollisuus rakentaa erityisestä syystä useampi moottoriajoneuvoliittymä, mikäli</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>se tontin tai rakennuspaikan käytön kannalta on perusteltua. Piha-alueita koskevista rakennusjärjestyksen määräyksistä on mahdollista hakea perustellusta syystä vähäistä poikkeamista rakentamisluvan yhteydessä.</p> <p>8. Uomia koskevaa kartta-aineistoa harkitaan täsmennettäväksi viimeistään siinä vaiheessa, kun rakennusjärjestys siirtyy syksyllä 2026 hyväksymismenettelyyn.</p> <p>9. Täsmentäviä ja tarkentavia ehdotuksia toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.</p>
<p>Yksityishenkilö 2 (8.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> Mielipiteessä toivotaan yksiselitteistä kirjausta alle 30-neliöisten luvanvaraisuudesta vapautettujen etäisyysvaatimuksesta rantaviivaan. Mikäli tällaista ei voida antaa, toivotaan etäisyydestä luopumista ja lain mukaisesti etenemistä. Mielipiteessä esitetään huoli pykälän 11 yksityiskohtaisuudesta. Mielipiteen mukaan pykälä voi antaa viranomaiselle liiallista valtaa vaikuttaa kaupunkikuvan kannalta epäolennaisiin yksityiskohtiin. Mielipiteessä todetaan 17 §:n vähäisen rakennuskohteeseen 2,5 metrin maksimikorkeus riittämättömäksi pihavajoille. Mielipiteessä todetaan pykälä 18 toimimattomaksi ja kysytään, kuka määrittelee mm. valaistuksen sopivuuden kaupunkikuvaan tai sen, että rakennetun kulttuuriympäristön arvot huomioidaan. Pykälän 20.5 määräystä ehdotetaan muutettavan muotoon ”on tarvittaessa parannettava”, koska nykyisellään määräys todetaan liian laveaksi ja jokaista pientäkin hanketta velvoittavaksi. 	<ol style="list-style-type: none"> 15 metrin ranta-alueilta koskevalla suojavyöhykkeellä pyritään turvaamaan vesistöä ja mahdollisimman luonnonmukaista rantamaisemaa. Järvimaiseman säilyttäminen vihreänä ja viihtyisänä ja veden laadun varmistaminen on yleinen etu. Ei aiheuta toimenpiteitä. Viranomaisen toimivalta perustuu lainsäädäntöön. Hallintolain mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Harkintavaltaa ei siis voida käyttää mielivaltaisesti ja päätöksenteon tulee olla läpinäkyvää ja perusteltua. Pykälän 11 tavoitteena on turvata muun muassa kulttuuri- ja luonnonarvot sekä rakennuskohteiden sopeutuminen ympäristöön. Soveltamiskäytäntöjä selkeytetään tarvittaessa rakennusvalvonnan ohjeilla. Korkeamman kuin 2,5 metriä korkean pihavajan rakentaminen rakennusalan ulkopuolelle voi olla mahdollista, jos se saa

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>6. Pykälän 21 määräystä, jonka mukaan rajan läheisyydessä sijaitsevan kasvillisuuden koko kasvun tulee mahtua tontille, ehdotetaan joko muutettavaksi naapuruussuhdelain 8 §:n mukaiseksi tai poistettavaksi kokonaan.</p> <p>7. Pykälät 22, 23 ja 39 toivotaan huomioitavan jo silloin, kun maankäyttöä suunnitellaan.</p> <p>8. Palautteessa toivotaan pykälän 38 määräykseen kasvaneista hulevesien viivytysvaateista tarkempia perusteluja.</p>	<p>poikkeamislupaa. Kaava voi sallia isomman, jolloin poikkeamislupaa ei tarvita. Rakennuslupaa voi rakentaa alle 30 neliöisen rakennuksen ilman rakentamislupaa kaavan korkeusmäärittelyjen mukaisesti.</p> <p>4. Hankkeeseen ryhtyvän on otettava huomioon lait, asetukset ja muut määräykset, kuten soveltavuuden kaupunkikuvaan. Suunnittelun tukena voi pitää Tampereen kaupungin ulkovalaistuksen toimintalinjoja ja tarvittaessa valaistuksen sopivuuteen ottaa kantaa rakennusvalvontaviranomainen.</p> <p>5. Pykälää 20 muutetaan siten, että piha-alueen käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä on <i>hankkeen laajuus ja ominaisuudet huomioon ottaen</i> parannettava.</p> <p>6. Muutetaan pykälää 21 siten, kuten naapuruussuhdelain määrätään. Juuristot ja oksistot tulee poistaa vain, jos niistä on haittaa.</p> <p>7. Merkitään tiedoksi.</p> <p>8. Hulevesien kasvanut viivytysvaade on osa Tampereen kaupungin varautumista ilmatoriskeihin ja ilmastonmuutoksen sopeutumiseen. 1,1 kuution viivytysvaade on mitoitettu aiemmin ilmastonmuutoksesta selvitettyjen tietojen perusteella ja se on jo osassa kaavoistakin käytössä. Viivytysvaadetta ollaan määrittelemässä kansallisesti ilmastonmuutoksesta selvitetyn nykytiedon valossa, ja arvioiden mukaan 1,1 kuution viivytysvaade ei todennäköisesti tule edes riittämään.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry (8.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> Kiinteistöliitto Pirkanmaa pitää myönteisenä, että rakennusjärjestyksen uudistus helpottaa ja nopeuttaa pienten muutostöiden toteuttamista sekä vähentää viranomaisasiointia. Samalla vastuu määräysten noudattamisesta siirtyy entistä enemmän kiinteistönomistajille ja asunto-osakeyhtiöille, mikä lisää velvoitteita valvonnan ja dokumentoinnin osalta. Uudisrakentamista ja korjaamista koskevat määräykset tulisi selkeämmin erottaa toisistaan. <p>Lukua 3 koskeva palaute:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pykälän 11 uusi vaatimus tontin luonnonarvojen ja kulttuurihistoriallisten arvojen selvittämisestä on liian tulkinnanvarainen (milloin se vaaditaan, kuka sen tekee, mitä seuraa tekemättä jättämisestä). Luvasta vapautettavien toimenpiteiden lista on laaja (esim. parvekelasitukset, aurinkopaneelit, ilmalämpöpumput), mikä selkeyttää menettelyä. Kiinteistöliitto vastustaa kantaviin rakenteisiin tehtävien aukkojen luvanvaraisuudesta luopumista, koska se voi aiheuttaa rakenteellisia riskejä taloyhtiöille. Liiketilojen ulkotarjoilualueiden luvanvaraisuudesta luopuminen voi helpottaa yrittäjiä, mutta lisätä ristiriitoja asukkaiden kanssa. Vähäisten rakennuskohteiden (esim. piharakennukset) määrä jää luonnoksessa tulkinnanvaraiseksi. 	<ol style="list-style-type: none"> Merkitään tiedoksi. Merkitään tiedoksi. On totta, että hankkeeseen ryhtyvän näkökulmasta ei aina ole selvää, koskevatko rakennusjärjestyksen määräykset vain uudisrakentamista, vai tulisiko ne ottaa huomioon myös korjausrakentamishankkeissa, jotka nekään eivät ole homogeeninen joukko toimenpiteitä. Määräysten moninaisuuden sekä toisaalta myös hankkeiden/toimenpiteiden ja rakennuspaikkojen moninaisuuden vuoksi kaikkien määräysten osalta asiaa ei voida edes kirjoittaa yksiselitteisesti auki rakennusjärjestykseen. Määräyksiä on kuitenkin vielä syytä käydä läpi tästä näkökulmasta ja harkita ohjeistuksen lisäämistä asiasta vähintäänkin perustelumuiotioon niiltä osin, kuin se on mahdollista. Asiaan kiinnitetään huomiota siinä vaiheessa, kun rakennusjärjestystä valmistellaan hyväksymismenettelyyn alkusyksystä 2026. Pykälää 11 selvennetään siten, että hankkeeseen ryhtyvän on <i>aina huomioitava</i> hankkeen suunnittelussa tontilla mahdollisesti esiintyvät erityiset luonnonarvot, kulttuurihistorialliset arvot sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät arvot. Kuitenkin vain tarvittaessa rakentamislupahakemukseen tulee liittää selvitys siitä, miten kyseiset arvot on huomioitu rakentamishankkeessa. Säädökseen on jätetty tarkoituksella väljyyttä, jotta varsinaista selvitysasiakirjaa ei tarvitsisi toimittaa luvan liitteenä kaikissa hankkeissa. Selvitystä ei olisi tarpeen toimittaa rakennusvalvontaviranomaiselle, jos erityisiä arvoja ei tontilla ole, tai jos kyseessä on hanke, jolla on luonteensa vuoksi vain vähän tai ei ollenkaan vaikutusta erityisten arvojen toteutumiseen. Erityisten luonto- ja kulttuuriarvojen huomioon ottaminen ei esimerkiksi ole tyypillisesti tarpeen alueilla, joilla asemakaava on

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Lukua 4 koskeva palaute:</p> <p>8. Viherpinta-alaa, pysäköintiä ja jätehuoltoa koskevat vaatimukset tiukkenevat. Ahtailla tonteilla vaatimuksia voi olla vaikea sovittaa yhteen. Aitoja ja portteja koskevien määräysten keventyminen voi helpottaa optimointia.</p> <p>Lukua 5 koskeva palaute:</p> <p>9. Mustaliuskealueita koskevasta karttaliitteestä on selkäesti havaittavissa, mihin selvitystarve ulottuu.</p> <p>10. Kaupunkivihreän kehittämisalueita koskeva määräys on epäselvä, sillä siitä ei selviä millaisia toimenpiteitä määräys kiinteistöiltä edellyttää.</p> <p>Lukua 6 koskeva palaute:</p> <p>11. Kiinteistöliitto pitää hyvänä, ettei maalämmölle aseteta kategorisia kieltoalueita.</p> <p>12. Hulevesien viivytysvelvoite on rakennusjärjestyksessä uusi. Lausunnossa kysytään, koskeeko määräys myös olemassa olevien kiinteistöjen peruseräparannuksia.</p> <p>Lukua 8 koskeva palaute:</p> <p>13. Työmaiden tilankäytön ennakkosuunnittelu on tärkeää, mutta korjausrakentamisen rajoitteet tulisi huomioida. Kiinteistöjä ei tulisi ”rangaista” katutilan käytöstä tilanteissa, joissa vaihtoehtoja ei ole.</p> <p>Lukua 9 koskeva palaute:</p>	<p>suhteellisen uusi (enintään 15 vuotta vanha), sillä luonto- ja kulttuuriarvoja on selvitetty nykyisin melko laajasti kaavoituksen yhteydessä. On kuitenkin hyvä muistaa, että helposti liikkuvat, mutta tiukasti suojellut lajit pesineen (esim. lepakot) tulee huomioida myös uudemmilla kaava-alueilla esim. purkamisen yhteydessä. 11 pykälän lisätietoihin lisätään ohjeistusta siitä, mistä aineistoista edellä mainittuja arvoja kannattaa selvittää.</p> <p>4. Merkitään tiedoksi.</p> <p>5. Kantavien rakenteisiin tehtävien aukkojen toteuttaminen ilman lupaa edellyttää, että toimenpide ei saa heikentää muita rakenneosia tai saa vaikuttaa rakennuksen jäykistykseen. Rakentamislaki on kasvattanut hankkeeseen ryhtyvän vastuuta. Taloyhtiön vastuulla on pitää kirjaa muutostöistä ja selvittää suunnittelijan avulla muutostöiden riskit. Lisäksi taloyhtiön tulee arkistoida muutostöitä koskevat asiakirjat, sillä rakentamisluvasta vapautettuja asiakirjoja ei toimiteta rakennusvalvontaan. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>6. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>7. Vähäisten rakennuskohteiden lukumäärästä ei voida Rakentamislain 17 §:n perusteella antaa määräyksiä rakennusjärjestyksessä. Taloyhtiö voi rajoittaa esimerkiksi piharakennusten määrää. Lisäksi vähäistenkin rakennuskohteiden kohdalla on huomioitava esim. kaavamääräykset sekä rakennusjärjestyksen määräykset, jotka koskevat esim. viherpinta-alan määrää tontilla. Loputtomasti tällaisia kohteita ei tontille siten voi sijoittaa. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>8. Viherpinta-alan, pysäköinnin ja jätehuollon sovittaminen ahtailla tonteilla voi olla haasteellista ja se vaatiiikin hyvää suunnittelua.</p> <p>9. Merkitään tiedoksi.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>14. Ammattikäytössä olevat koneet ja laitteet eivät ole ongelma asunto-osakeyhtiöissä, mutta esim. matkailuautojen säilyttämisestä syntyy ajoittain ristiriitoja. Uusi määräys ”suurikokoisten veneiden tai matkailuautojen” jatkuvan säilytyksen rajoittamisesta selkeyttää myös asunto-osakeyhtiöiden parkkialueiden käyttämistä. Suurikokoisuuden määrittely jää kuitenkin hyvin avoimeksi.</p>	<p>10. Kaupunkivihreän kehittämisalueita koskevan pykälän määräykset tulevat sovellettavaksi silloin, kun alueella suoritetaan rakentamislupaa edellyttäviä toimenpiteitä (erityisesti uudisrakentaminen ja laajentaminen), tai kun alueella suoritetaan maisematyöluvanvaraisia toimenpiteitä. Muutoin pykälän määräykset eivät edellytä aktiivisia toimenpiteitä alueen kiinteistöiltä sen enempää, kuin mitä rakennusjärjestyksen 21 pykälässä tai 52 pykälässä yleisesti määrätään tontin viherpinta-alasta, kasvillisuudesta ja puiden säilyttämisestä ja kaatamisesta. Asiasta lisätään maininta perustelumuiistioon.</p> <p>11. Merkitään tiedoksi.</p> <p>12. Korjaus- ja muutostöiden kyseessä ollessa hulevesien viivytysvelvoite tulee kiinteistöillä voimaan silloin, kun saneerauksen yhteydessä kasvatetaan vettäläpäisemätöntä pinta-alaa. Lisätään asiasta kirjaus perustelumuiistioon.</p> <p>13. Pykälän tarkoituksena ei ole rangaista kiinteistöjä tilanteissa, joissa katualuetta on pakollista ottaa työmaakäyttöön. Pykälän mukaan (ehdotuksen pykälä 48) työmaa tulee perustaa siten, että se vie mahdollisimman vähän tilaa katu- ja muilta yleisiltä alueilta. Mikäli lisätila on tarpeen perustellusta syystä, kaupunki voi myöntää lisäalaa tilapäisesti tai tarpeen vaatiessa pidempiaikaisesti. Lähtökohtana tulee kuitenkin olla mahdollisimman tarkasti rajatut työmaat, jotta katu- tai muu yleisen alueen käyttö alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa ei esty tarpeettoman pitkäksi ajaksi.</p> <p>14. Suurikokoisuuden määrittelyyn vaikuttaa myös ympäristö, jossa vene tai matkailuauto sijaitsee. Enimmäiskokoa ei voi kovin tarkasti määrittellä siitä syystä, että sen häiritsevyyteen vaikuttaa esimerkiksi</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>tontin koko ja veneen tai asuntoauton sijainti tontilla. Rakennusjärjestysehdotuksen perustelumuiistioon lisätään lause, jossa määritellään suurikokoiset veneet tyyppillisesti yli 2,5 metriä korkeiksi. Olennaista on kuitenkin se, näkyvätkö ne häiritsevästi naapuriin tai muodostuuko veneestä tai vastaavasta esimerkiksi merkittävää varjostavaa haittaa. Asunto-osakeyhtiö voi myös itse määritellä, millaista säilyttämistä tontilla on sallittua toteuttaa.</p>
<p>Tampereen Energia Oy (9.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tampereen Energia pitää rakennusjärjestyksen luonnosta kokonaisuutena hyvin valmisteltuna ja kaupungin ilmasto- ja ympäristötavoitteita tukevana. 2. Pykälän 40 energiakaivoja koskevat määräykset ovat perusteltuja ja tukevat turvallista rakentamista. Etäisyysvaatimuksia pidetään tärkeinä. Yhtiö ehdottaa, että rakennusvalvonta edellyttää energiakaivohankkeissa verkonhaltijoiden lausuntoa, jos kaivo sijoittuu lähelle olemassa olevia kaukolämpö-, kaukojäähdytys- tai maakaasuverkkoja. 3. Pykälän 40 aurinkosähköjärjestelmiä, lämpöpumppuja ja teknisiä laitteita koskevat määräykset ovat selkeitä ja ilmastotavoitteita tukevia. Luvanvaraisuuden rajan nostaminen esim. katolle sijoittuvien aurinkopaneelien ja pientalojen ilmalämpöpumppujen osalta on perusteltua. Lausunnossa muistutetaan, että hajautetut energiaratkaisut vaikuttavat energiajärjestelmän kuormitukseen, ja soveltamisohjeisiin toivotaan kannustusta alueellisten energiaratkaisujen (kaukolämpö, kaukojäähdytys) hyödyntämiseen. 4. Pykälän 53 §:n määräykset teknisten verkostojen sijoittamisesta julkisille alueille ovat selkeitä ja tukevat turvallista ja esteetöntä 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Merkitään tiedoksi. 2. Asia on merkitty tiedoksi rakennusvalvonnassa, mutta ei aiheuta muutostarpeita rakennusjärjestyksen määräyksiin. 3. Rakennusjärjestyksessä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi kannustaa tiettyihin energiaratkaisuja. Ei aiheuta toimenpiteitä. 4. Kaupungin ja verkonhaltijoiden yhteinen kehitystyö on tärkeää. Ehdotus kaupungin ja verkonhaltijoiden yhdessä kehitettävistä digitaalisista työkaluista sijoittamissopimusten hallintaan merkitään tiedoksi. 5. Merkitään tiedoksi. 6. Merkitään tiedoksi.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>kaupunkiympäristöä. Määräykset haittojen ehkäisystä sekä velvoite verkostojen sijaintitietojen dokumentointiin ovat perusteltuja. Tampereen Energia ehdottaa, että kaupunki ja verkonhaltijat kehittävät yhdessä digitaalisia työkaluja sijoittamissopimusten hallintaan.</p> <p>5. Rakentamislupakäytännön uudistaminen on selkeyttänyt lupaprosessia. Lausunnossa ehdotetaan, että kaupungin kaavoituksessa ja rakennusjärjestyksen soveltamisohjeissa huomioidaan energiainfran tarpeet, jotta poikkeamismenettelyiltä voidaan välttyä.</p> <p>6. Rakennusjärjestyksen määräykset mustaliuskealueista, pilaantuneista maista ja pohjavesialueista ovat tärkeitä ympäristönsuojelun kannalta. Tampereen Energia huomioi nämä alueet investointien suunnittelussa ja on valmis yhteistyöhön viranomaisten kanssa riskien hallitsemiseksi.</p>	
<p>Lupa- ja valvontavirasto (9.4.2026)</p> <p>Suunnittelutarvealueet</p> <p>1. Rakennusjärjestysluonnoksessa suunnittelutarvealueiksi on määritelty vain alueidenkäyttölain mukaiset alueet. Voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä suunnittelutarvealueita on määritelty, joten kyseessä olisi muutos aiempaan rakennusvalvonnan työskentelytapaan sekä mahdollisesti rakentamislupien vuorovaikutusmenettelyihin. LVV on huolissaan Tampereen taajaman reunamille ja lievealueille kohdistuvasta rakentamispaineesta. Lausunnossa todetaan, että perustelumuuisto ei selitä muutosta riittävästi, ja hallintolain mukaiset perustelut on tuotava esiin jatkotyössä.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Perustelumuuistioon lisätään muutosta selittävää tekstiä. 2. Tampereen kaupunki on linjannut ohjaavansa asuntojakaumaa muilla keinoilla, kuin rakennusjärjestyksellä. Näitä ovat esimerkiksi kaavoitus ja tontin luovutus. 3. Eräänlainen ennakkokyselymenettely on Tampereella käytössä Lupapisteen neuvontapyynnön muodossa. Puiden kaadon vähäisyyden arviointiin liittyen tullaan myös laatimaan ohjeistusta kaupungin verkkosivuille. 4. Luonnonsuojelulain mukainen terminologia huomioidaan pykälässä. 5. Laaditaan ohjeistus verkkosivuille, johon rakennusjärjestyksessä viitataan. Ohjeistuksessa suunnataan tietoa pienrakentajille Tampereen kantakaupungin yleisimmistä huomioitavista luontoarvoista. Suuren mittakaavan rakentamishankkeille on olemassa tarkempia ja laajempia oppaita esim. luontoselvitysten

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Asuntojakauma</p> <p>2. Pienten asuntojen keskittyminen on suurissa kaupungeissa ongelma. Lausunnossa suositellaan arvioimaan, voisiko rakennusjärjestyksellä ohjata asuntojakaumaa kestävään suuntaan.</p> <p>Luonto</p> <p>3. Pykälä 50 todetaan osittain toimivaksi. Kuitenkin ilmaisut ”vähäiset vaikutukset” ja ”riittävä määrä puita” ovat tulkinnanvaraisia, eivätkä anna riittävää oikeusvarmuutta siitä, milloin maisematyölupa on tarpeen. Lausunnossa ehdotetaan ennakkokyselymenettelyä, jolloin kiinteistöomistaja voisi selvittää ennakkoon maisematyöluvan tarve.</p> <p>4. Lausunnossa ehdotetaan täsmennyksiä luonnonsuojelulain terminologian mukaiseksi.</p> <p>5. Perustelumuiotioon suositellaan tarkempaa kokonaiskuvaa Tampereen luontoarvoista.</p> <p>6. Lupa- ja valvontavirasto suosittelee harkitsemaan viherkertoimen sisällyttämistä rakennusjärjestykseen.</p> <p>Laiturit</p> <p>7. Laiturit on vapautettu rakentamisluvasta ilman kokorajoja. Lausunnossa kehoitetaan harkitsemaan rajoituksia ja ohjaamaan rakentajia huomioimaan muut säädökset. Laitureihin voi tarvita vesilain mukaisen luvan, ja tämä tulisi todeta selkeästi.</p> <p>Pohjavedet</p> <p>8. Pohjavesialueita koskevat määräykset ovat selkeitä ja tarkoituksenmukaisia. Pohjaveden pinnanalentamiseen liittyvää kohtaa</p>	<p>tekemiseen. Aiheeseen liittyvää ohjeistusta lisätään myös 11 §:n lisätietoihin sekä perustelumuiotioon.</p> <p>6. Viherkertoimen lisäämistä rakennusjärjestykseen ei pidetä tarkoituksenmukaisena Tampereella.</p> <p>7. Pykälää 15 muokataan siten, että vain yhden alle 50 neliöisen laiturin saa rakentaa ilman rakentamislupaa. Isommalla laiturilla tai useammalla laiturilla katsotaan olevan vähäistä merkittävämpää vaikutusta. Pykälään lisätään myös muistutus vesilain mukaisen lupatarpeen selvittämisestä.</p> <p>8. Pohjavesien pinnanalentamista koskevaa kohtaa muokataan siten, että pysyvän lisäksi myös tilapäinen alentaminen edellyttää aina asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa sekä valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston (LVV) lupaharkintaa.</p> <p>9. Rakennusjärjestyksellä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi kieltää energiakaivojen sijoittamista pohjavesialueille. Mikäli vesilain myöntämiseen liittyvät käytännöt muuttuisivat, se edellyttäisi joko muutosta rakennusjärjestykseen tai poikkeamisten hakemista rakennusjärjestyksestä.</p> <p>10. Tampereen kaupunki ei tällä hetkellä näe tarvetta kieltää energiavarastokontteja pohjavesialueilla.</p> <p>11. Merkitään tiedoksi.</p> <p>12. Lausunnon perusteella jäi epäselväksi, millaisia määräyksiä geologisesti arvokkaita muodostumia koskien olisi rakennusjärjestyksessä tarkalleen ottaen tarpeen antaa. Tampereen kaupunki pitää tarkoituksenmukaisena esittää sellaisia alueita liitekartalla, joita rakennusjärjestyksen määräykset eivät varsinaisesti koske. Pykälän 11 lisätietoihin lisätään kuitenkin seuraavanlainen</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>tulee kuitenkin vielä täsmentää, sillä myös tilapäinen pohjaveden pinnanalentaminen esimerkiksi paineellisen pohjaveden alueella tai herkässä lähdeympäristössä voi aiheuttaa peruuttamattomia haitallisia vaikutuksia.</p> <p>9. tila suosittelee kieltämään energiakaivojen sijoittamisen pohjavesialueille. Hankkeille voi hakea vesilain mukaista lupaa, mutta viimeaikainen oikeuskäytäntö ei ole ollut pohjavesialueille haetuille energiakaivojen lupahakemuksille myönteinen.</p> <p>10. LVV suosittelee ohjaamaan energiavarastokonttien sijoittamisen ensisijaisesti pohjavesialueiden ulkopuolelle, sillä energiavaraston sijoittamisesta pohjavesialueelle voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.</p> <p>Muut erityisalueet</p> <p>11. Mustaliuske-esiintymät huomioitu ja tuotu asianmukaisesti esiin.</p> <p>12. Geologisesti arvokkaat muodostumat (ml. paikallisesti arvokkaat) tulisi mainita omana kokonaisuutenaan.</p> <p>Hulevedet</p> <p>13. Hulevesimääräyksien kehittyminen, luontopohjaisten ratkaisujen priorisointi sekä erilliset työmaa-aikaisia vesiä koskevat määräykset nähdään hyvänä asiana.</p> <p>14. Suojavyöhykkeet uomien varsilla ovat perusteltuja.</p> <p>15. Ilmastonmuutoksen aiheuttama lisä rankkasateisiin on huomioitava, kun hulevesien käsittelyä mitoitetaan.</p>	<p>ohjeistava teksti: ”Luontoarvoja koskevana tietolähteenä on hyvä huomioida myös luonnonsuojelu- ja Natura-alueet, valtakunnallisesti arvokkaat suot, luonnon monimuotoisuuden ydinalueet, ekosysteempipalvelujen kannalta merkittävät maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, geologisesti arvokkaat harju- ja kallioalueet sekä geologisesti arvokkaat moreenimuodostumat ja tuuli- ja rantakerrostumat, jotka osoitetaan Pirkanmaan maakuntakaavassa.”</p> <p>13. Merkitään tiedoksi.</p> <p>14. Merkitään tiedoksi.</p> <p>15. Merkitään tiedoksi.</p> <p>16. Sekä Lounais-Suomen että Sisä-Suomen Elinvoimakeskuksia on kuultu luonnoksen nähtävillä ollessa. Lähetetään lausuntopyyntö ko. viranomaisille myös, kun ehdotus on nähtävillä.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Muut viranomaiset</p> <p>16. Rakentamiskorkeuksia ja tulvariskejä koskevissa kysymyksissä tulisi kuulla Lounais-Suomen ELY-keskusta. Maanteihin liittyvissä määräyksissä tulisi kuulla Sisä-Suomen ELY-keskusta.</p>	
<p>Ilmasto- ja ympäristöpolitiikka (9.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> Lukuun 5 tai 6 ehdotetaan lisäystä rakentamisen ohjaukseen ilmastokestävydestä: Rakennusmateriaalien ja rakennustavan suunnittelussa tulee huomioida muuttuva ilmasto. Esim. julkisivun materiaali on korjausten yhteydessä suunniteltava siten, että se kestää esim. sademäärien, hulevesien, viistosateiden ja myrskyjen lisääntymisen. Rakennetun ympäristön hoitoa koskevaan pykälään ehdotetaan lisättäväksi luonnon monimuotoisuutta tukevia ratkaisuja, kuten hallittua hoitamattomuutta, mikäli ne eivät aiheuta haittaa turvallisuudelle tai ympäristölle. Hallittu hoitamattomuus tarkoittaa esim. hieman harvemmin tapahtuvaa nurmikon leikkaamista, lehtien haravoimatta jättämistä osasta aluetta, osan nurmialueen niityttämistä. Pykälään ehdotetaan myös lisäystä, jossa vieraslajien poistamisen tärkeydestä muistutetaan myös olemassa olevilla alueilla. Pykälään 50 ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan lahopuita tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää tontilla ekologisen verkoston turvaamiseksi. 	<ol style="list-style-type: none"> Ei tarpeen lisätä, koska esimerkiksi RakL 39 § edellyttää, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla elinkaariominaisuuksiltaan ekologiseksi sekä tavoitteelliselta tekniseltä käyttöältään pitkäikäiseksi. Erityisesti huomiota on kiinnitettävä pohjarakenteiden ja kantavien rakenteiden kestävyteen sekä rakennuksen ja sen tilojen, rakennusosien sekä teknisten järjestelmien käyttöikänsä, käytettävyyteen, huollettavuuteen, muunneltavuuteen ja korjattavuuteen sekä rakennusosien purettavuuteen ja uudelleenkäytettävyyteen. Lisätään perustelumuistion puolelle lausunnon mukainen ohjeistava kirjaus hallitusta hoitamattomuudesta ja muista luonnon monimuotoisuutta tukevista ratkaisuista. Lisätään perustelumuistioon myös ohjeistava kirjaus kiinteistön omistajan ja haltijan huolehtimisvelvollisuudesta (vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 4 §). Lisätään perustelumuistioon lausunnon mukaista ohjaavaa tekstiä: Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tontilla on suositeltavaa säilyttää ekologisesti arvokasta lahopuuta, kuten turvalliseksi todettuja pötkelöitä ja maapuuta, silloin kun ne eivät aiheuta vaaraa ihmisille, rakennuksille tai liikenteelle. Lahopuu tarjoaa elinympäristöjä pölyttäjiille, hyönteisille, sienille ja linnuille, ja sen säilyttäminen tukee kaupungin ekologista verkostoa.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo (9.4.2026)</p> <p>Arkeologinen kulttuuriperintö</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pykälän 15 vapautusten luvanvaraisuudesta ei tulisi koskea suojeltujen alueiden lisäksi myöskään kiinteiden muinaisjäännösten, muiden arkeologisten kohteiden tai muiden kulttuuriperintökohteiden alueita. 2. Ehdotetaan muinaismuistolaista tuleviin kiinteisiin muinaisjäännöksiin ja muihin arkeologisiin kohteisiin liittyviä täydennyksiä. Ehdotetaan karttaliitettä, jossa esitetään Pirkanmaan maakuntakaavaan merkitys arkeologien perinnön ydinalueet ja niihin liittyvä suunnittelumääräys sekä valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet. <p>Rakennettu kulttuuriympäristö ja -maisema</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Tärkeitä kulttuuriarvoja, maisemaa ja kaupunkikuvaa tukevia määräyksiä pykälissä 8, 11, 18, 19, 21, 41 ja 42. 4. Maakuntamuseo esittää, että rakentamislupaa pitäisi edellyttää seuraavilta toimenpiteiltä: aurinkopaneelin- tai keräimen asentaminen suojeltuun rakennukseen, pientalon ilmalämpöpumpun ulkoyksikön sijoittaminen kadun puolelle, muuntamon sijoittaminen Pohjois-Tampereen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkailla alueilla, katosten sijoittaminen. 5. Maakuntamuseo suosittelee arvioimaan suojeltujen pientaloalueiden osalta katosten määräämistä rakennusalueelle. 6. Tarpeen lisätä valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt liitekarttoihin 	<p>Arkeologinen kulttuuriperintö</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rakennusvalvonta katsoo, että kiinteiden muinaisjäännösten tai muiden arkeologisten kohteiden esiintyminen tontilla ei yksin tarkoita sitä, että rakentamishankkeen tulisi olla luvanvarainen. Olennaisinta näiden arvojen säilymisen kannalta on rakennuskohteen ja arkeologisen kohteen välinen riittävä suojaetäisyys, jonka määrittelee Pirkanmaan maakuntamuseo. 2. Määräyksiä muinaisjäännösten ja muiden arkeologisten kohteiden huomioonottamisesta lisätään pykäliin 11 Luvanvaraisia rakennuskohteita koskevat yleiset määräykset, 16 Luvasta vapautettuja rakennuskohteita koskevat määräykset, 17 Luvasta vapautettuja vähäisiä rakennuskohteita koskevat määräykset, 33 Rakentaminen alueilla, joilla esiintyy erityisiä kulttuuriarvoja ja 48 Työmaan aikainen toiminta. Karttaliitettä ei lisätä, vaan viitataan ajan tasalla pidettävään Museoviraston hallinnoimaan Kulttuuriympäristön palveluikkunaan ja Museoviraston karttaikkunaan. <p>Rakennettu kulttuuriympäristö ja -maisema</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Merkitään tiedoksi. 4. Lausunnossa mainituilla vähäisillä rakennuskohteilla tai toimenpiteillä ei lähtökohtaisesti aiheuteta riskiä suojeluarvoille. Hankkeeseen ryhtyvällä on velvollisuus huolehtia ympäristöön soveltuvuudesta ja asemakaavan ja rakentamistapaohjeiden mukaisesta rakentamisesta. Pykälää 15 muokataan siten, että ilmalämpöpumppujen vapautus luvanvaraisuudesta ei koskisi asemakaavalla suojeltuja tai muutoin kulttuurihistoriallisesti arvokkaita pientaloja. Näiltä siis edellytettäisiin

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>jatkossa rakentamislupaa, kuten muiltakin asemakaavalla suojelluilta tai muutoin kulttuurihistoriallisesti arvokkailta rakennuksilta.</p> <p>5. Katos ei ole rakentamislain määritelmän mukaan rakennus. Näin ollen sen ei tarvitse sijoittua rakennusalueelle, ellei kaava toisin määrää. Mikäli suojelukaavassa tai niihin liittyvissä sitovissa rakentamistapaohjeissa annetaan tarkempia määräyksiä katoksien sijoittamisesta, noudatetaan kaavan määräyksiä rakennusjärjestyksen sijaan. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>6. Liitekarttoihin lisätään valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt.</p>
<p>Tampereen Energia Sähköverkko Oy (9.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Energiahuoltoa koskevaa 40 §:ä esitetään muutettavaksi siten, että energiakaivon minimietäisyydessä huomioitaisiin myös jännitteeltään yli 1000 V kaapelit 2. Johtoja sekä teknisiä rakennelmia ja laitteita koskevaa 53 §:ä esitetään muutettavaksi siten, että jakokaappien sijoittamista rakennuksiin ei edellytetä tai suositella. Ne vaikeuttavat verkon huollettavuutta, ovat paloturvallisuusriski, vaikeita korvata elinkaaren aikana ja aiheuttavat magneettikenttiä. Pykälään 53 ehdotetaan lisäksi tarkennusta, jonka mukaan kaapelien ja johtojen suojaputket olisivat tiiviissä kaupunkiympäristössä ensisijainen ratkaisu, mutta muilla alueilla harkittavissa tapauskohtaisesti. Suojaputkiin asentaminen ei aina ole mahdollista tai taloudellisesti tarkoituksenmukaista. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lisätään energiahuoltoa koskevaan pykälään kirjaus, jonka mukaan energiakaivojen minimietäisyyden jännitteeltään yli 1000 V kaapeleista tulee olla 3 m. 2. Johtoja sekä teknisiä rakennelmia ja laitteita koskevaa pykälää täsmennetään suojaputkien osalta siten, että putkitusta edellytetään nimenomaan katu- ja muilla yleisillä alueilla. Tämä tarkoittaa, että suojaputkitusvelvollisuus koskisi vain asemakaava-alueita, eikä haja-asutusalueita (esim. kaapelit maanteiden tai yksityisteiden varrella). Jakokaappien osalta määräystä täsmennettäisiin siten, että jakokaappeja voisi sijoittaa katualanueen reunan lisäksi myös yleisille alueille, kunhan sijoittaminen ei estäisi kadunkäyttöä tai häiritseisi sen kunnossapitoa. Jakokaappeja voisi kuitenkin tarpeen vaatiessa sijoittaa edelleen myös rakennukseen, jos esim. kaupunkikuvallinen tai maisemallinen syy sitä edellyttäisi.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Härmälän Omakotiyhdistys (9.4.2026)</p> <p>Tukee Tampereen omakotiyhdistysten Keskusjärjestön lausuntoa koskien rakennusjärjestysluonnosta.</p>	<p>Tampereen omakotiyhdistysten Keskusjärjestön lausuntoa ei saapunut nähtävilläoloaikana Kirjaamoon tai muillakaan tavoin, eikä Härmälän Omakotiyhdistyksen lausuntoa siten voitu ottaa huomioon rakennusjärjestysehdotuksen valmistelussa.</p>
<p>Yksityishenkilö 3 (10.4.2026)</p> <p>Rakennusjärjestyksessä ei ole huomioitu Airbnb-tyyppisen, lyhytaikaisen ja ammattimaisen majoitustoiminnan rajoittamista. Rakennusjärjestystä tulisi muuttaa siten, että vain RM-merkinnällä varustetulla kaava-alueella saisi harjoittaa majoitusliiketoimintaa. Näillä alueilla matkustajien vastaanotto voitaisiin hoitaa keskitetysti ja vastaanotto voisi myös valvoa alueen tapahtumia. Palautteessa korostetaan koti- ja mökkirauhan tärkeyttä.</p>	<p>Rakennusjärjestyksen uudistamisprosessin aikana on odotettu valtakunnallista lainsäädäntöä aiheesta. Rakentamislakiin on ollut tarkoitus lisätä lyhytaikaiseen vuokraustoimintaan liittyviä säädöksiä, mutta lainsäädännön aikataulu on venynyt moneen otteeseen. Tampereen kaupunki odottaa lainsäädäntöä asian tiimoilta ja vasta sitten tarkastellaan, mahdollistaako laki asiasta määrittämisen rakennusjärjestyksessä ja toisaalta, onko siitä tarpeen rakennusjärjestyksessä säädellä. Mikäli rakennusjärjestystä päivitetään asian vuoksi, siitä järjestetään uusi kuuleminen. Rakentamislaki kuitenkin edellyttää kuntia päivittämään rakennusjärjestykset lain mukaisiksi 1.1.2027 mennessä, ja aikatauluvaatimus pakottaa etenemään ilman lyhytvuokrausta koskevaa sääntelyä.</p>
<p>Kalkun Omakotiyhdistys ry (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Esitetään huoli siitä, vaikka 15 pykälässä muistutetaan kaavojen ja rakentamistapaohjeiden noudattamisesta, ajantasaisia versioita voi olla vaikea löytää ja tulkita. 2. Esitetään pykälään 25 liittyvä kysymys siitä, onko kaupungin suunnittelema ja asentama liittymärumpu kuitenkin tontinhaltijan tai omistajan vastuulla. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaikka 15 pykälässä vapautetut rakennuskohteet ja toimenpiteet eivät rakentamislupaa edellyttäisikään, olisi hankkeeseen ryhtyvän huolehdittava lakien, asetusten, kaavojen ja muiden säännösten noudattamisesta. Kaavojen ja rakentamistapaohjeiden tulkittamisessa voi hyödyntää asiantuntevaa suunnittelijaa. 2. Tampereen kaupungin hulevesiä koskevilla verkkosivuilla, kohdassa <i>hulevesien hallinta</i>, kerrotaan vastuiden jakautumisesta: Hulevedet [Tampereen kaupunki - Asuminen ja rakentaminen - Rakenna ja korjaa]

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>3. Pykälään 27 liittyen kommentoidaan sitä, että jäteasiat ja niihin liittyvät rakennelmat on monesti pakko sijoittaa näkemäalueelle. Todetaan myös vaikeaksi estää juuristojen levittäytyminen naapurin alueelle.</p> <p>4. Lumen varastointiin liittyen esitetään huoli, ettei pienet kaavoitetut tontit anna edellytyksiä toimia pykälän 28 kaltaisten ohjeiden mukaan.</p> <p>5. Pykälään 38 liittyen esitetään kysymykset: Kuka on hulevesijärjestelmän omistaja? Milloin huleveden avo-ojaan johtaminen vaatii luvan?</p> <p>6. Pykälään 42 liittyen esitetään kysymys: Miten purkumateriaali käytännössä käsitellään ja minne käyttökelpoinen varastoidaan?</p> <p>7. Pykälään 48.3 esitetään muutosta, jossa 4 metrin etäisyysvaatimus poistettaisiin ja edellytys olisi säilyttää kulkuneuvoja ja laitteita siten, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle ja naapureille.</p> <p>8. Pykälään 50 liittyen esitetään kysymys: Mikä taho antaa ympäristövaikutteisten puiden poistoon luvan? Todetaan, että asiat tulee kirjoittaa auki niin selkeästi, kuin mahdollista.</p>	<p>3. Jätehuoltoa koskevaan pykälää 27 muutetaan siten, että keräysvälineitä, jätekatoksia, -aitauksia tai komposteja ei ensisijaisesti saa sijoittaa tonttiliittymän näkemäalueelle. Mikäli tämä ei kiinteistön olosuhteet huomioon ottaen ole kohtuudella toteutettavissa, sijoittamisessa tulee varmistaa liikenneturvallisuus muilla tarkoituksenmukaisilla ratkaisuilla.</p> <p>4. On totta, että lumen varastointia koskevien määräysten noudattaminen voi varsinkin runsaslumisina talvina osoittautua vaikeiksi pienillä ja ahtailla tonteilla. Tällöin kertyvää lunta on tarpeen viedä lumenvastaanottopaikkoihin, jos omalta tontilta ei löydy riittävästi tilaa lumen varastoinnille. Pykälän määräykset ovat olleet voimassa lähes sellaisenaan jo ainakin vuodesta 2014 saakka, eikä niihin ole tarpeen tehdä muutoksia lausunnon pohjalta.</p> <p>5. Lisätietoa hulevesien hallinnasta löytyy kaupungin verkkosivuilta Hulevedet [Tampereen kaupunki - Asuminen ja rakentaminen - Rakenna ja korjaa]</p> <p>6. Luonnoksen pykälää 42 (ehdotuksessa pykälä 44) muutetaan siten, että käyttökelpoiset rakennusosat on irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä vain, jos purettaville rakennusosille on löydettävissä käyttökohde. Hankkeeseen ryhtyvää vastaa purkumateriaalin käsittelystä ja tarpeen mukaan sen välivarastoinnista.</p> <p>7. Luonnoksen pykälää 48 (ehdotuksessa pykälä 50) muokataan. Kulkuneuvot ja laitteet on säilytettävä siten, että ne eivät sijoitu alle neljän metrin etäisyydelle naapuritontin rajasta tai aiheuta kohtuutonta haittaa naapureille.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>8. Mikäli puiden kaataminen edellyttää viranomaisen myöntämää lupaa, tulee kyseeseen maisematyölupa, jonka myöntää rakennusvalvontaviranomisen. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviä Tampereen kaupungissa hoitaa rakennusvalvonta, ja maisematyölupaa haetaan sähköisesti Lupapiste.fi-palvelun neuvontapyynnön kautta. Mikäli kyseessä on vuokratontti, tulee ennen neuvontapyynnön tekemistä olla yhteydessä kaupungin kiinteistötoimen valtuuttamaan henkilöön. Lisätietoja luvan hakemisesta ja esim. tarpeellisista liiteasiakirjoista saa rakennusvalvonnan verkkosivuilta osoitteesta: Puiden istutus ja kaato tonteilla [Tampereen kaupunki - Asuminen ja rakentaminen - Rakenna ja korjaa - Rakentamisen määräykset ja ohjeet]. Lisätään vastaavaa ohjeistusta myös rakennusjärjestysehdotuksen perustelumuiistioon.</p>
<p>Tampereen seudun polkupyöräilijät ry (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yhdistys pitää hyvänä sitä, että pyöräpaikat määrätään esteettömästi saavutettaviksi. 2. Lausunnossa ehdotetaan, että polkupyöriä koskevan pykälän 26 sanamuotoja ”riittävästi tilaa” ja ”mahdollisuuksien mukaan” täsmennetään. Viittaus pysäköintinormin noudattamiseen ehdotetaan muutettavan sitovaksi. Pyöräpysäköinnin määrän ja sijoittelun lisäksi tulisi ottaa kantaa pysäköinnin laatuun kuten telineiden runkolukittavuuteen tai säältä suojaavuuteen. Myös sähköpyörien latausmahdollisuus on tärkeää. 3. Yhdistyksen mukaan erillisen jalankulun ja pyöräliikenteen liittymän leveys 2 metriä on joissakin tapauksissa liian kapea. Yhdistys ehdottaa, että liittymän leveys mahdollistettaisiin erityistapauksissa leveämmäksi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Merkitään tiedoksi. 2. Rakennusjärjestyksestä on päätetty poistaa polkupyöräpaikkojen lukumäärää koskeva vaatimus kahdesta syystä. Ensinnäkin siksi, että uudisrakentamisessa on rakentamislupavaiheessa noudatettu polkupyöräpaikkojen lukumäärän osalta jo pitkään Tampereen kaupungin pysäköintipolitiikan mukaista pysäköintinormia silloin, kun kaavassa ei ole määrätty polkupyöräpaikkojen lukumäärästä, tai rakennusjärjestyksessä ei ole määrätty asiasta toisin. Toisena syynä poistamiselle on se, että polkupyörien pysäköintipaikkojen lukumäärästä on parhailaan valmisteilla kansallista lainsäädäntöä, joka liittyy rakennusten energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanoon. Sen sijaan pykälään lisätään pysäköintipolitiikasta asuinkerrostaloja ja työpaikkoja koskevat laatuvaatimukset: Asuinkerrostaloissa vähintään 50 % polkupyöräpaikoista tulee osoittaa katettuun ja lukittavaan

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>tilaan, minkä lisäksi kaikki pyöräpaikat tulee varustaa runkolukittavin telinein. Työpaikoilla vähintään 30 % ja oppilaitoksissa sekä palveluissa 10–30 % polkupyöräpaikoista tulee osoittaa katettuun tilaan. Sähköpyörien latausmahdollisuuksia koskevia kirjauksia ei nähdä tarpeelliseksi lisätä tässä vaiheessa rakennusjärjestykseen.</p> <p>3. Pykälässä mainitun liittymälevyyden katsotaan lähtökohtaisesti riittävän. Mikäli liittymän leveys on välttämätöntä olla leveämpi, rakennusjärjestyksestä voidaan hakea vähäistä poikkeamista rakentamisluvan yhteydessä. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p>
<p>Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry (10.4.206)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pykälässä 50 tulisi määritellä, monenko puun kaataminen on vähäistä. 2. Pykälässä 50 todetaan ”Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava uusia puita.” Lausunnossa todetaan, että rakennusjärjestyksellä ei voida kiertää rakentamislain asettamia vaatimuksia maisematyöluvan tarpeellisuudesta, vaan käytännössä maisematyölupaa on vaadittava jälkikäteen ja rakennusjärjestyksen rikkomisesta on oltava rikkojalleen seuraamuksia kuten esimerkiksi myönnetyn rakennusluvan menettäminen. 3. Tampereen kaupungin on muutettava rakennusjärjestyksensä puunkaatojen kieltoaikaa vastaamaan edistyksellisten Pirkanmaan kuntien ajankohtaa pidentämällä puiden rauhoitusaikaa elokuun kahdelle ensimmäiselle viikolle. Lisäksi rakennusjärjestyksestä on poistettava maininta puunkaatojen sallimisesta rakentamisen yhteydessä lintujen pesimäaikana. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yleispätevän puumäärän määrittely on haasteellista siksi, että alueet, joita pykälä koskee ovat erilaisia. Joillakin alueilla yhdenkin puun kaataminen voi vaikuttaa maisemaan merkittävästi, jos kyseessä on esimerkiksi isot, iäkkäät ja näyttävät puut. Aiheesta tullaan tekemään tarkempaa ohjeistusta kaupungin verkkosivuille. Ei aiheuta toimenpiteitä. 2. Rakennusjärjestyksellä ei kierretä vaatimuksia maisematyöluvan tarpeellisuudesta. Rakentamislupa on maisematyöluvasta erillinen, eikä myönnettyä lainvoimaista rakentamislupaa voida jälkikäteen hylätä. Määräys mahdollistaa viranomaiselle mahdollisuuden vaatia korvaavia puita tilanteissa, joissa määräyksiä ei ole noudatettu. Ei aiheuta toimenpiteitä. 3. Puunkaatojen kieltoajan muuttamiselle olisi löydettävä perustelut. Rakennusjärjestysehdotuksen pykälän 52 (luonnoksessa pykälä 50) määräyksen mukaan puita kaataessa on aina huomioitava, ettei kaadettavassa puussa tai sen välittömässä lähiympäristössä ole luonnonsuojelulain tarkoittamia tiukkaa suojelua edellyttäviä lajien rauhoitettujen lintujen pesiä. Pesien lisäksi kohtaan lisätään nyt

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>maininta myös tiukkaa suojelua edellyttäviä lajien lisääntymis- tai levähdyspaikoista, minkä lisäksi pykälän Lisätietoja -kohtaan lisätään seuraavat lauseet: Rauhoitettujen lintujen häiritseminen niiden elämänsä elämännäköiden kannalta tärkeillä paikoilla on kiellettyä ilman luonnonsuojelulaista johdettavissa olevaa perustetta. Lisääntymiskauden ulkopuolella linnun pesän vahingoittaminen on kiellettyä silloin, kun kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti.</p>
<p>Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yhdistys ehdottaa, että pykälän 11.3 määräystä tiukennetaan siten, että pyrkimisen sijaan lasipinnat on suunniteltava ja toteutettava törmäysriskejä minimoiden. 2. Yhdistys ehdottaa pykälään 18.1 lisäystä ”Pimeitä ja valaisemattomia alueita on turvattava ja säilytettävä luontoarvojen edistämiseksi.” 3. Erityistä huomiota tulee kiinnittää keväisiin juokseviin pintavesiin ja rankkasateisiin. Keväisin pintavedet eivät välttämättä pääse imeytymään, kun maaperä tai viivytyksaltaat ovat jäässä. Esimerkiksi suojelustatuksen saava valtakunnallisesti arvokas Iidesjärvi kärsii edelleen hulevesien aiheuttamasta vedenlaadun pilaantumisesta. Hulevesien puhtauteen on paneuduttava entistä vakavammin. 4. Vanhojen rakennusten saneerauksessa ja purkamisessa sekä uusien rakennusten suunnittelussa on otettava ennakoita huomioon esimerkiksi tervapääskyjen pesät ja pesintämahdollisuudet. Kaupungin on vahvistettava tiedostusta ja valistusta erityisesti pääskyjen sekä muiden lintujen pesien lainsuojasta ja ennakoivasta huomioon ottamisesta eri hankkeissa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lintujen törmäysriskiä koskeva määräys on uusi, ja sitä on palautteissa toivottu muutettavan toisaalta tiukempaan ja toisaalta joustavampaan suuntaan. Määräys on toistaiseksi tarkoituksenmukaista pitää sellaisenaan, mutta lintuturvalliseen rakentamiseen liittyvää ohjeistusta esimerkiksi siitä, millaisilla toimilla törmäysriskejä voidaan vähentää, on lisätty rakennusvalvonnan verkkosivuille. Ohjeen noudattamisesta on lisätty suositus myös rakennusjärjestyksen 11 §:n Lisätietoja-kohtaan ja perustelumuiistioon. 2. Ehdotus pimeiden ja valaisemattomien alueiden turvaamisesta ja säilyttämisestä on sinällään hyvä, mutta siitä ei ole tarkoituksenmukaista lisätä rakennusjärjestyksen määräykseksi, koska alueiden valaiseminen tai säilyminen valaisemattomana on riippuvaista kaavan mukaisesta alueen käyttötarkoituksesta. Asiasta lisätään kuitenkin huomautus perustelumuiistioon. 3. Merkitään tiedoksi. Rakennusjärjestykseen on lisätty voimassa olevaan rakennusjärjestykseen verrattuna joitakin uusia hulevesiä koskevia vaatimuksia, joista keskeisin on kaupungin hulevesiohjelman mukainen 1,1 kuutiometrin viivytyksvaatimus kiinteistöillä.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>4. Merkitään tiedoksi. Kaupungilla on suunnitteilla ohje, jossa kerrotaan millaisilla alueilla ja millaisissa hankkeissa luontoarvoja tyypillisesti on selvitettävä, ja mitä ovat ne erityiset luonnonarvot, joita Tampereella esiintyy. Ohje on tarkoitus suunnata erityisesti kertarakentajalle. Ohjeeseen voidaan lisätä valistusta myös pääskyjen sekä muiden lintujen pesien lainsuojasta ja ennakoivasta huomioon ottamisesta eri hankkeissa. Ohje on tarkoitus julkaista vuoden 2026 syksyllä.</p>
<p>Tampereen Vesi Oy (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tampereen Vesi Oy pitää tärkeänä uusia ympäristö- ja ilmastonäkökohtia, kasvillisuuden säilyttämistä, hulevesien hallintaa ja vieraslajien torjuntaa koskevia määräyksiä. 2. Tulkinnanvaraisuutta tulisi välttää, jotta soveltaminen olisi yhtenäistä. Esimerkiksi pykälän 11 vaatimus luonnonarvojen ja kulttuurihistoriallisten arvojen selvittämisestä tulisi täsmentää: kuka määrittää selvitystarpeen ja millä perusteilla. Sama tulkinnanvaraisuus koskee pykälää 42, jossa määrätään uudelleenkäytettävistä rakennusosista. 3. Lisätietojen velvoittavuus tulisi selventää. 4. Pykälän 12 teknisten laitteiden käsitettä tulisi avata tarkemmin. Lausunnonssa toivotaan, että varavoimakoneet ja laitekaivot luettaisiin näihin. 5. Pykälästä 14 ei käy ilmi, miten toimitaan, jos rakennuksella ei ole osoitetta. 6. Luvanvaraisuudesta vapautetun teollisuus- ja varastointikiinteistön sekä yhdyskuntatekniikan kiinteistöjen aidan maksimikorkeus tulisi olla 2,5 metriä. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Merkitään tiedoksi. 2. Sääntelyä on pyritty tekemään ennakoitavaksi esimerkiksi vapauttamalla pykälässä 15 monia rakennuskohteita luvanvaraisuudesta. Joitakin säädöksiä on ollut kuitenkin tarpeen jättää harkinnan varaan juuri siksi, että harkinnan mahdollisuuksia jäisi tarkoituksenmukaisimpiin ratkaisuihin. Pykälää 11 on pyritty selventämään siten, että hankkeeseen ryhtyvän on aina otettava hankkeen suunnittelussa huomioon tontilla mahdollisesti esiintyvät erityiset luonnonarvot, kulttuurihistorialliset arvot sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät arvot. Kuitenkin vain tarvittaessa rakentamislupahakemukseen tulee liittää selvitys siitä, miten kyseiset arvot on huomioitu rakentamishankkeessa. Pykälän 11 lisätiedoissa ohjeistetaan rakennushankkeeseen ryhtyviä esimerkiksi siitä, mistä ja miten luonnonarvoja, kulttuurihistoriallisia arvoja sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyviä arvoja voi selvittää. Luontoarvoja koskevana tietolähteinä mainitaan myös Pirkanmaan maakuntakaava ja siinä osoitetut luonnonsuojelu- ja Natura-alueet, valtakunnallisesti arvokkaat suoalueet, luonnon monimuotoisuuden ydinalueet, ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävät maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, geologisesti arvokkaat harju- ja

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>7. Alle 30-neliöisten muuntamoiden lisäksi luvanvaraisuudesta tulisi vapauttaa myös muita muuntamoiden kaltaisia alle 30 m² kokoisia yhdyskuntatekniikan rakennuksia, kuten jätevesipumppaamoita ja paineenkorotusasemia.</p> <p>8. Pykäliin 16 ja 17 tulisi lisätä määräys rasitealueiden huomioimisesta. Kiinteistöillä saattaa sijaita esimerkiksi Tampereen Veden putkilinjoja, joita luvasta vapautetut rakennuskohteet eivät saa haitata. Lisäksi pykälään tulisi lisätä määräys, jonka mukaan luvasta vapautettujen rakennuskohteiden sijoittamisesta ja rakentamisesta ei saa aiheuttaa haittaa kriittisen infrastruktuurin kohteille.</p> <p>9. Pykälään 21.1 ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan 30 % kasvipeitteisyys tulee toteuttaa, jos liikennejärjestelyistä ei muuta johdu.</p> <p>10. Pykälässä 21.2 olisi huomioitava johtoverkot ja verkstorakenteet sekä niiden suojaetäisyydet.</p> <p>11. Pykälän 21.3 rannan 15 metrin ja merkittävien uomien 5 metrin suojavyöhykkeen toteuttaminen on vesihuollon kohteissa haastavaa.</p> <p>12. Pykälään 25 ehdotetaan muutosta, joka huomioisi teollisuus- ja yhdyskuntatekniikan tonttien tarpeen useammalle moottoriajoneuvoliittymälle.</p> <p>13. Pykälä 29 vaatii tarkennusta siitä, mikä on riittävä suojakerroksen paksuus pohjaveden ja kaivupinnan välillä. Pykälän lisätietoihin sisällytetty riittävän suojakerroksen selvityksen edellytys tulisi nostaa määräykseen.</p> <p>14. Pykälän 30 ja 38 määräykset toivotaan yhtenäisiksi Tampereen kaupungin hulevesiohjelman liitteen 2 kanssa.</p> <p>15. Mustaliuskealueisiin liittyvää selvitystä pyydetään rakennusjärjestyksen aineistoon liitettäväksi.</p>	<p>kallioalueet, moreenimuodostumat sekä tuuli- ja rantakerrostumat. Luonnoksen pykälää 42 (ehdotuksen pykälä 44) täsmennetään puolestaan siten, että käyttökelpoiset rakennusosat on irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä vain, jos purettaville rakennusosille on löydettävissä käyttökohde.</p> <p>3. Pykälään 4 Määritelmät lisätään kohta Lisätietoja, jossa avataan lisätietojen roolia, joka on informatiivinen ja ohjaava, ei velvoittava.</p> <p>4. Teknisten laitteiden listasta ei saa kaikenkattavaa, joten laajan käsitteen käyttö on tässä tilanteessa tarkoituksenmukaisin vaihtoehto. Esimerkiksi laitekaivo voisi olla tekninen laite, mutta varavaimakoneet voivat joskus täyttää rakennuksenkin määritelmän.</p> <p>5. Mikäli rakennuksella ei ole osoitetta, ei siihen myöskään ole tarpeen tai edes mahdollista lisätä osoitenumerointia. Tyypillisesti kyseessä on silloin ns. miehittämätön kohde, jossa henkilöturvallisuus ei ole ainakaan välittömästi uhattuna, vaikka osoitemerkintää ei ole. Asiasta on kirjattu perustelumuistioon seuraavasti: On hyvä huomioida, että pykälän määräykset eivät koske niin sanottuja miehittämättömiä kohteita (esim. muuntamorakennukset tai muut yhdyskuntatekniset rakennelmat, laitteet tai järjestelyt), joilla ei ole osoitetta.</p> <p>6. Yli 2 metriä korkeiden aitojen katsotaan vaikuttavan kaupunkikuvaan vähäistä merkittävämmän, ja sen vuoksi ne ovat luvanvaraisia. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>7. Pykälää 15 täsmennetään siten, että muuntamojen lisäksi luvanvaraisuudesta vapautetaan muut alle 30 neliöiset yhdyskuntatekniset laitteet tai järjestelyt.</p> <p>8. Pykäliin 16 ja 17 lisätään määräys rasitteiden ja rasitealueiden huomioimisesta.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>16. Pykäliin 36 ja 37 ehdotetaan pieniä täsmennyksiä.</p> <p>17. Pykälässä 45 tulisi velvoittaa noudattamaan Tampereen kaupungin työmaavesiohjetta. Tällöin työmaavesiohjeen mukaisesti esimerkiksi viemäriin johdettavista työmaavesistä tulee ilmoitus Tampereen Vedelle, jonka jälkeen Tampereen Vesi voi harkita luvan myöntämistä.</p>	<p>9. Pykälää 21.1 ei ole tarpeen muuttaa. Liikennejärjestelyt on toteutettava siten, että 30 %:n kasvipeitteisyys toteutuu. Rakennusjärjestyksen määräyksestä on mahdollista hakea perustellusta syystä vähäistä poikkeamista rakentamisluvan yhteydessä, tai poikkeamislupaa, jos rakentamislupa ei ole tarpeen.</p> <p>10. Pykälään 21.2 lisätään vaatimus huomioida johtoverkot ja verkostorakenteet.</p> <p>11. Pykälän 21.3 määräyksiä rantojen ja uomien suojavyöhykkeistä ei ole tarpeen muuttaa. Uomat ja rannat ovat herkkiä ja niiden muokkaus voi aiheuttaa vakavaa haittaa luonnonarvoille. Mikäli näiden alueiden käyttäminen on esimerkiksi vesihuollon kannalta välttämätöntä, se arvioidaan tapauskohtaisesti.</p> <p>12. Pykälään 25 lisätään mahdollisuus rakentaa erityisestä syystä useampi ajoneuvoliittymä, mikäli se tontin tai rakennuspaikan käytön kannalta on perusteltua.</p> <p>13. Rakennusjärjestyksessä ei nähdä tarkoituksenmukaisena määritellä sitä, mitä voidaan pitää riittävänä suojakerroksen paksuutena pohjaveden ja kaivupinnan välillä. Asiasta on keskusteltu ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa, eikä tarkkaa määrettä ole mahdollista antaa, koska olosuhteet rakennuspaikoilla vaihtelevat ja suojakerroksen riittävyys riippuu myös rakennettavasta kohteesta. Pykälän lisätiedoista on nostettu määräys siitä, että rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää selvitystä suojakerroksen riittävydestä ja täyttömaiden puhtaudesta rakentamisluvanvaraisissa hankkeissa.</p> <p>14. Pykälän 30 ja 38 (ehdotuksessa 40 §) määräykset ovat osittain yhteneväiset Tampereen kaupungin hulevesiohjelman kanssa.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>Hulevesiohjelma on luonteeltaan ohje, eikä siitä ole nähty tarkoituksenmukaisesti nostaa kaikkia asioita määräystasolle rakennusjärjestykseen. Palautteen perusteella teollisuuskäytössä olevien tonttien liikenne- ja varastoalueita koskevaan 30 §:n kohtaan esitetään kuitenkin täydennystä, jonka mukaan alueilla syntyvät hulevedet <i>on käsiteltävä asianmukaisesti</i> ennen kuin ne johdetaan yleiseen hulevesijärjestelmään. Lisäksi pykälään esitetään lisättäväksi täsmennys siitä, mihin vaarallisilla kemikaaleilla yleisesti viitataan. Pykälän 38 osalta palaute ei aiheuta toimenpiteitä: hulevesiohjelmasta on nähty tarkoituksenmukaiseksi nostaa määräystasolle vain hulevesiä koskeva viivytyksvaatimus ja järjestelmän tyhjentyä koskeva vaatimus.</p> <p>15. Selvitys toimitetaan Tampereen Vedelle.</p> <p>16. Pienet täsmennykset luonnoksen pykälissä 36 ja 37 (ehdotuksen pykälät 38 ja 39) toteutetaan.</p> <p>17. Tampereen kaupungin työmaavesiohje on ohje, eikä sitä sellaisenaan voida rakennusjärjestyksessä muuttaa velvoittavaksi. Ohjeessa on kuitenkin tuotu esille työmaavesiin liittyviä lakisääteisiä velvoitteita, kuten juuri tämä ympäristönsuojeluasetuksen pykälä, jossa kerrotaan jätevesiviemäriin johdettavan veden yleisistä vaatimuksista ja vesihuoltolaitoksen oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta niitä. Lisätään luonnoksen pykälään 45 (ehdotuksen pykälä 47) uusi momentti, jonka mukaan mahdollisuudesta johtaa haitta-aineita sisältäviä työmaavesiä jätevesiviemäriin tulee sopia Tampereen Veden kanssa.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Yksityishenkilö 4 (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Luvanvaraisuudesta vapautetuille laitureille tulisi asettaa kokoraja, joka sallisi reilunkokoisen mökkilaiturin, mutta useamman veneen laiturit vaatisivat lupaharkintaa. 2. Pykälään 18 ehdotetaan määräystä, jonka mukaan rannoilla tulisi välttää sellaista julkisivuvalaistusta, joka aiheuttaa valosaastetta tontin ulkopuolelle. Lisäksi ehdotetaan valojen himmentämistä tai sammuttamista yön tunneille, jos kiinteistöllä ei ole perusteltua tarvetta koko yön valaisuun. 3. Pykälän 25 moottoriajoneuvoliikenteen 4 metrin vähimmäisleveys on ylimitoitettu. 3 metrin liittymä takaa riittävän pääsyn pelastusajoneuvoille. Kuuden metrin ylärajaa pidetään hyvänä. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Luvanvaraisuudesta vapautetuille laitureille lisätään ehdoksi 50 neliön kokoraja ja lisäksi ehto, jonka mukaan niitä saa rakentaa ilman rakentamislupaa vain yhden. 2. Ehdotetut määräykset ovat sinällään hyviä, mutta niiden lisäämistä rakennusjärjestykseen ei tällä hetkellä nähdä tarpeelliseksi. Asiaan liittyvää ohjeistavaa tekstiä kuitenkin lisätään perustelumuiistioon. 3. Tässä 4 metrin vähimmäislevydessä kyse esim. rakennuksen läpi vievistä kulkuaukoista. Pihan moottoriajoneuvoliittymälle ei ole vähimmäisvaatimusta, ainoastaan enimmäisvaatimus 6 metriä. Ei aiheuta toimenpiteitä.
<p>Petsamon omakotiyhdistys ry (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Luonnosta pidetään hankalalukuisena. Luonnoksesta puuttuvat lakiviittaukset. 2. Naapurien tiedottaminen, kuuleminen ja suostumukset puuttuvat useista luvanvaraisuudesta vapautetuista hankkeista. 3. Perustelumuiiston perusteella jää epäselväksi, missä rakentamislain pykälässä määrätään, tai on tulkittavissa, ettei rakennelmien ja rakennuskohteiden sijoittumisesta, muodoista tai koosta saisi antaa määräyksiä. 4. Säädöshierarkiaa tulee korostaa ja selventää rakentamistapaohjeiden velvoittavuus. 5. Pykälän 12 tontin sisäisen rakennusalan ylittämisiin määriteltävä tarkka mitta. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lakiviittaukset löytyvät perustelumuiistiosta, jotta luonnos pysyisi mahdollisimman helposti luettavana. Ei aiheuta toimenpiteitä. 2. Naapurien tiedottaminen, kuuleminen ja suostumusten hakeminen on hankkeeseen ryhtyvän vastuulla luvanvaraisuudesta vapautetuissa hankkeissa. Rakennusvalvontaviranomainen ei voi sitä edellyttää kohteissa, joilta ei edellytetä rakentamislupaa. Ei aiheuta toimenpiteitä. 3. Rakentamislain 17 §:ssä, jota muutettiin ns. rakentamislain korjaussarjan yhteydessä loppuvuodesta 2024, määrätään rakennusjärjestyksestä ja siinä annettavista määräyksistä. Pykälän 3 momentissa määritellään, mitä määräykset tarkemmin ottaen voivat koskea. Esimerkiksi kyseisen momentin 2 kohdan mukaan kokoa ja sijoittamista koskevia määräyksiä voidaan antaa vain <i>rakentamislupaa</i> edellyttävien <i>rakennusten</i> osalta, eikä siis esimerkiksi luvasta

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>6. Rakennushankkeeseen ryhtyvän huolehtimisvelvollisuus tuotava esiin. Pykälään 15 lisättävä, että kaikki rakennustoimenpiteet tulee sopeuttaa kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin kaavamääräysten, suunnitteluohjeiden ja rakentamistapaohjeiden mukaisesti. Selvennettävä, että mm. rakentamistapaohjeissa luvanvaraisuuden kynnys voi olla eri kuin rakennusjärjestyksessä.</p> <p>7. Ikkunoiden ja ovien vaihtaminen puuikkunoista puu-alumiini-ikkunoiksi pientaloissa ja vuoden 1960 jälkeen rakennetuissa kerrostaloissa olisi oltava luvanvarainen toimenpide muillakin kuin kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla.</p> <p>8. Ilmalämpöpumpun ulkoyksikön sijoittamisen tulisi olla luvanvaraista asemakaavalla suojeltuihin ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin pientaloihin tai alueilla, joita koskee suojelumääräys. Suojelukaava-alueilla ei tulisi sallia sijoittamista katujulkisivuun.</p> <p>9. Asemakaava-alueilla katokset tulee sijoittaa rakennusalalle (16 §). Katoksille tulee määritellä 4 m etäisyys kiinteistön rajasta.</p> <p>10. Suojelukaava-alueella vähäinenkin rakennuskohde on sijoitettava rakennusalalle (17 §)</p> <p>11. Mainostamista koskevan pykälän 19 arvokkaisiin ympäristökokonaisuuksiin lisättävä maakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt.</p> <p>12. 21 ja 27 pykälän vaatimusta siitä, että juuriston ja latvuston pitäisi mahtua kokonaan tontille on mahdoton toteuttaa.</p> <p>13. Pykäliin 22 ja 23 ehdotetaan selventäviä lisäyksiä. Pykälä 23 lisättävä selvennys, että koskee vain uudisrakentamista.</p> <p>14. Suojelluilla asuinalueella tonttiliittymän (25 §) leveys tulisi olla 5 metriä. Erityisestä syystä tulisi sallia kaksi ajoneuvoliittymää. Lisäksi asukasta ei</p>	<p>vapautettujen rakentamiskohteiden osalta yleisesti. Samaan tapaan 17.3 §:n 4 kohdan mukaan ympäristöönsopeuttamista koskevia määräyksiä voidaan antaa rakennusjärjestyksessä vain <i>rakentamislupaa</i> edellyttävien <i>rakennusten</i> osalta, eikä yleisesti luvasta vapautettujen rakentamiskohteiden osalta. Katos ei täytä rakentamislain mukaista rakennuksen määritelmää eikä siten ole rakennus, vaan rakennelma, jonka yläkäsitteenä toimii rakennuskohde. Siten edellä mainittuja kokoon, sijoittumiseen tai ympäristöön sopeuttamiseen liittyviä määräyksiä ei voi antaa rakennusjärjestyksessä katosten osalta edes silloin, kun ne edellyttävät kokonsa puolesta rakentamislupaa (yli 50 m²). Näitä rakentamiskohteita koskevat määräykset tulisi lainsäätäjän tulkinnan mukaan antaa kaavoissa.</p> <p>4. Säädösten välisestä hierarkiasta eli ns. soveltamisjärjestyksestä säädetään rakennusjärjestyksen osalta rakentamislain 17 §:n 4 momentissa. Sen mukaan rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin. Tämä soveltamisjärjestys on kirjattu myös rakennusjärjestyksen 2 §:än. Asemakaavan rakentamistapaohjeet ovat sitovia, jos ne on hyväksytty osana asemakaavaa. Sitovuus edellyttää, että ohjeet on kirjattu kaavan määräyksiksi. Jos asemakaavan yhteydessä hyväksytyjen sitovien rakentamistapaohjeiden määräykset ovat ristiriidassa rakennusjärjestyksen määräyksien kanssa, rakentamistapaohjeet menevät rakennusjärjestyksen määräysten edelle. Kaikki</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>voi vaatia estämään yleisten alueiden hulevesien johtumista tontilleen. Määräyksessä on kerrottava, keneen kaupungilla tässä tapauksessa viitataan.</p> <p>15. 2,5 metrin kasviaidan enimmäiskorkeuden ei tule koskea pensasaitoja (27 §).</p> <p>16. Tarkkaa numeerista hulevesien viivytysvaadetta ei pidetä tarkoituksenmukaisena, kun hulevesien imeytymiseen vaikuttaa moni asia (38 §)</p> <p>17. Jäteastian sijoittaminen vanhoilla asuinalueilla siten, ettei se ole tonttiliittymän näkemäalueella, on mahdollon toteuttaa (39 §).</p> <p>18. Pykälään 40 lisättävä, etteivät ilmalämpöpumput saa aiheuttaa äänihaittaa mm. ympäristölle.</p> <p>19. Pykälään 48 lisättävä ettei ammattikäyttöön liittyvien kalusteiden ja työkalujen ynnä muiden säilyttäminen ole sallittua myöskään yleisillä tai katualueilla.</p> <p>20. Pykälässä 50 olisi mainittava, että puita kaadettaessa on aina selvitettävä maisematyöluvan tarve rakennusvalvontaviranomaiselta.</p> <p>21. Pykälässä 54 olisi vaadittava, että keräyspisteen sijoittajan vastuulla on kaupunkikuvan kannalta vaaditut aitaukset ja suojaistutukset.</p>	<p>rakentamistapaohjeet eivät siis kuitenkaan ole velvoittavia. Lisätään maininta asiasta perustelumistion pykälään 2 Soveltamisala.</p> <p>5. Ylityksen mitta on aina harkittava tapauskohtaisesti, koska ylitystarpeelle on oltava erityinen syy. Jokin yleisesti määritelty mitta voi joissakin tapauksissa mahdollistaa turhan suuren ylityksen ja toisaalta toisissa tapauksissa se ei välttämättä ole riittävä. Lähtökohtaisesti rakennusalan rajoja tulee noudattaa. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>6. Pykälässä 16 ja 17 on tuotu esiin asioita, joita tulee ottaa huomioon, vaikka hanke ei rakentamislupaa edellyttäisikään. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>7. Rakennusjärjestyksellä vapautetaan luvanvaraisuudesta ikkunoiden puitemateriaalin vaihtaminen puuikkunoista puu-alumiini-ikkunoiksi silloin, kun kyseessä on asuinpienalo tai vuoden 1960 jälkeen rakennettu kerrostalo. Lupaa kuitenkin edellytetään, jos rakennus on suojeltu kaavalla, lailla tai asetuksella, tai rakennus on muutoin kulttuurihistoriallisesti arvokas. Lupaa edellytetään myös silloin, kun rakennus sijaitsee esim. RKY-alueella tai alueella, jolle on määrätty suojelukaavan laatimisesta johtuva kieltä. Sama koskee ikkunoiden ja ovien vaihtamista silloin, kun valoaukon koko ei muutu. Rakennusvalvonta katsoo, että luvanvaraisuuskynnystä ei ole perusteltua tiukentaa esitetystä siten, että lupaa vaadittaisiin aina, kun puuikkunoita vaihdetaan alumiini-ikkunoiksi, tai kun ikkunoita ja ovia vaihdetaan siten, ettei valoaukon koko muutu. Tyypillisesti näiden toimenpiteiden vaikutukset ovat vähäisiä silloin, kun kyseessä ei ole ns. erityisiä arvoja omaava kohde.</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>8. Määräystä muokataan siten, että ilmalämpöpumpun ulkoyksikön sijoittaminen suojeltuun tai muutoin kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennukseen vaatii rakentamisluvan. Myös ulkoyksikön sijoittamiseen liittyviä ehtoja tarkennetaan.</p> <p>9. Katos ei ole rakentamislain määritelmän mukaan rakennus. Näin ollen sen ei tarvitse sijoittua rakennusalueelle, ellei kaava toisin määrää. Mikäli suojelukaavassa tai niihin liittyvissä sitovissa rakentamistapaohjeissa annetaan tarkempia määräyksiä katoksien sijoittamisesta, noudatetaan kaavan määräyksiä rakennusjärjestyksen sijaan. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>10. Vähäisillä rakennuskohteilla ei yleisesti katsota olevan riskiä suojeluarvolle, vaikka ne sijaisivat rakennusalan ulkopuolella. Määräyksessä on myös huomioitu se, että kaava saattaa joillakin alueille määrätä toisin: määräyksen mukaan vähäiset rakennuskohteet voi sijoittaa kaavassa osoitetun rakennusalan ulkopuolelle, ellei kaava toisin määrää. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>11. Mainostamista koskevaan pykälään lisätään maakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt.</p> <p>12. Pykälä 21 ja 27 muutetaan siten, kuten naapuruussuhdelaisissa määrätään. Juuristot ja oksistot tulee poistaa vain, jos niistä on haittaa.</p> <p>13. Pykälä 23 ei voi koskea vain uudisrakentamista. Rakennusjärjestyksen määräyksiä ei kuitenkaan tarvitse ns. kiinteiden rakenteiden tai luvanmukaisten rakenteiden osalta noudattaa takautuvasti. Tontin korkeuseroja ei siis tarvitse takautuvasti muuttaa vastaamaan rakennusjärjestystä. Jos kuitenkin olemassa olevaa pihaa muokataan</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>voimassa olevan rakennusjärjestyksen aikana, sen säännöksiä pitää noudattaa.</p> <p>14. Ajoneuvo tarvitsee kääntyessään riittävästi tilaa. Moottoriajoneuvoliittymän leveyttä ei ole tarpeen eritellä suojelluilla asuinalueilla, koska se ei vaikuta merkittävästi suojeluarvoihin. Pienemmän ajoneuvoliittymän saa halutessaan toteuttaa. Pykälään 25 lisätään mahdollisuus rakentaa erityisestä syystä useampi moottoriajoneuvoliittymä, mikäli se tontin tai rakennuspaikan käytön kannalta on perusteltua. Tonttiliittymän sijaintia ja korkeusasemaa ei ole tarkoituksenmukaista suunnitella siten, että yleiseltä alueelta johtuvat hulevedet haittaavat rakenteita. Perustelumuiistioon tarkennetaan, että kaupungilla tarkoitetaan Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito -yksikköä niissä tapauksissa, kun rakennetaan liittymä ilman rakentamislupaa vaativia toimenpiteitä. Niissä tapauksissa rakennusvalvonta, kun liittymä tehdään rakentamisluvan yhteydessä.</p> <p>15. Pykälän 27 enimmäiskorkeus katsotaan myös pensasaitojen osalta riittäväksi. Rakennusvalvonta ei puutu, mikäli naapurit ovat samanmielisiä aidasta. Aita voi kuitenkin olla korkeampana varjostava ja hallitseva.</p> <p>16. Hulevesiä koskevaa pykälää täsmennetään siten, että 1,1 kuution viivytysvaade koskee tilanteita, joissa kiinteistö johtaa hulevesiään hulevesijärjestelmään.</p> <p>17. Jätehuoltoa koskevaan pykälää 27 muutetaan siten, että keräysvälineitä, jätekatoksia, -aitauksia tai komposteja ei ensisijaisesti saa sijoittaa tonttiliittymän näkemäalueelle. Mikäli tämä ei kiinteistön olosuhteet huomioon ottaen ole kohtuudella toteutettavissa,</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>sijoittamisessa tulee varmistaa liikenneturvallisuus muilla tarkoituksenmukaisilla ratkaisulla.</p> <p>18. Rakennusjärjestysluonnoksen pykälässä 40 (ehdotuksen pykälä 42) on määräys, jonka mukaan laitteet eivät saa aiheuttaa olennaista haittaa naapureille, liikenteelle tai ympäristölle. Tähän sisältyy myös kohtuuton äänihaitta.</p> <p>19. Tarkennusta ei nähdä tarpeelliseksi.</p> <p>20. Vähäisten puunkaatojen osalta maisematyöluvan tarvetta ei nähdä tarpeelliseksi selvittää rakennusvalvonnasta. Kaupungin verkkosivuille tullaan lisäämään vähäisyyden määrittelystä ohjeistusta. Kaupunkivihreän kehittämisalueiden osalta ehdotukseen lisätään edellytys selvittää maisematyöluvan tarve, koska näillä alueilla tulee erityisesti vaalia kaupunkivihreää.</p> <p>21. Tarkennusta ei nähdä tarpeelliseksi.</p>
<p>Sisä-Suomen elinvoimakeskus, liikenneosasto (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> Liikennejärjestelmistä ja maanteistä annetussa laissa on määräyksiä, joita tulisi esittää rakennusjärjestyksessä, kuten maantietä koskevat rajoitteet rakennusten sijoittumiselle. Melu tulisi huomioida pykälän 8 rakennuspaikalle asetetuissa vaatimuksissa. Mainoslaitteita koskevia määräyksiä pidetään hyvänä maanteiden liikenteen kannalta. Edellytetään maantielle johtavan moottoriajoneuvoliittymän rakentamisen mahdollistavan määräyksen poistamista, sillä joissain tilanteissa se ei ole hyväksyttävää. 	<ol style="list-style-type: none"> Rakennusjärjestysehdotuksen perustelumuiiston 13 pykälään lisätään muistutus liikennejärjestelmistä ja maanteistä annetun lain rajoitteista rakennusten tai laitteiden sijoittumiseen. Ei tarpeen huomioida, koska laki ja asetukset asettavat vaatimuksia rakennuspaikalle ja esim. ääniolosuhteita on myös mahdollista hallita rakenneratkaisuin. Merkitään tiedoksi. Mahdollisuus rakentaa yksi maantielle johtava moottoriajoneuvoliittymä poistetaan. Lisätään tonttoliittymiä koskevaan pykälään 25 määräys, jonka mukaan maantielle rakennettavista liittymistä päättää tienpitoviranomaisena toimiva Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>5. Ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan maanteiden kuivatusjärjestelmiin ei saa johtaa maankäytön jäte-, hule- ja perustusten kuivatusvesiä</p> <p>6. Liikenneosasto muistuttaa, että maanteiden varteen rakennettaessa voi olla tarpeen kuulla elinvoimakeskusta, vaikka hanke ei rakentamislupaa edellyttäisikään.</p>	<p>5. Lisätään ehdotuksen pykäliin 40 ja 47 huomautus, jonka mukaan hule- ja perustusten kuivatusvesiä ei lähtökohtaisesti saa johtaa maanteiden kuivatusjärjestelmiin, ja että asiasta on sovittava Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen kanssa.</p> <p>6. Mainostamista koskevaan pykälään lisätään väliotsikko ”maantiekäyttäjille suunnatut mainoslaitteet”, jonka määräystekstissä muistutetaan, että maanteiden tie-, suoja- ja näkemäalueella mainoslaitteiden osalta lupaviranomaisena toimii Sisä-Suomen elinvoimakeskus. Lisäksi määräyksessä huomautetaan, että muualle maanteiden varteen sijoitettavien tienkäyttäjille suunnattujen mainoslaitteiden osalta tulee kuulla elinvoimakeskusta naapurina.</p>
<p>Talorakennusteollisuuden Sisä-Suomen piiri ry (10.4.2026)</p> <p>1. Pykälän 15 lista, jossa ilmaistaan luvanvaraisuudesta vapautetut toimenpiteet, nähdään sujuvoittavana.</p> <p>2. Toistoa lainsäädäntöön tulee välttää.</p> <p>3. Yritykset tarvitsisivat tarkempaa ohjeistusta siitä, miten kaupunki tukee uudelleenkäytettävien rakennusosien markkinapaikkojen syntyä ja välivarastointia.</p> <p>4. Sääntelyn tulisi olla ennakoitavaa ja selkeää. Vaatimuksissa käytetty termiä ”tarvittaessa ” (esim. 11.1 §), joka voi johtaa ennakoimattomiin vaatimuksiin. Ilman termiä kuitenkin syntyisi pakottava normi, joka estäisi tarkoituksenmukaisimman ratkaisun.</p> <p>5. Vaatimus minimoida lintujen törmäysriskit (11.3 §) on teknisesti vaativa lisä suunnitteluun. Voisiko tavoitetta enemmän edesauttaa muin keinoin kuin rakennusjärjestyksessä?</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p> <p>2. Nyt ehdotukseksi esitettävä rakennusjärjestys on ensimmäinen 1.1.2025 voimaantulleen rakentamislain mukainen rakennusjärjestys. Hankkeeseen ryhtyvän vastuut ja selvitysvelvollisuudet ovat rakentamislain myötä kasvaneet. Näin ollen rakennusjärjestyksessä on nähty tarpeelliseksi ns. hoksauttaa esimerkiksi rakentamislain tuomista muutoksista sekä luonnonsuojelua, muinaismuistoja ja erilaisia rajoitusalueita koskevista seikoista.</p> <p>3. Merkitään tiedoksi. Muokataan lisäksi luonnoksen pykälää 42 (ehdotuksessa pykälä 44) siten, että käyttökelpoiset rakennusosat on irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä vain, jos purettaville rakennusosille on löydettävissä käyttökohde.</p> <p>4. Sääntelyä on pyritty tekemään ennakoitavaksi esimerkiksi vapauttamalla pykälässä 15 monia rakennuskohteita luvanvaraisuudesta. Joitakin säädöksiä on ollut kuitenkin tarpeen</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>6. Pykälän 21 vaatimus 30 %:n kasvipeitteisyydestä voi rajoittaa tehokasta maankäyttöä ja vaatia kalliita rakenneratkaisuja.</p> <p>7. Hulevesien (38 §) 1,1 kuution viivytysvaade tiukka.</p> <p>8. Kaikilta työmailta edellytettävä työmaavesisuunnitelma (45 §) on uusi byrokraattinen lisä, vaikka se tukeekin ympäristötavoitteita.</p>	<p>jättää harkinnan varaan juuri siksi, että harkinnan mahdollisuuksia jäisi tarkoituksenmukaisimpiin ratkaisuihin. Pykälää 11 on pyritty selventämään siten, että hankkeeseen ryhtyvän on aina otettava hankkeen suunnittelussa huomioon tontilla mahdollisesti esiintyvät erityiset luonnonarvot, kulttuurihistorialliset arvot sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät arvot. Kuitenkin vain tarvittaessa rakentamislupahakemukseen tulee liittää selvitys siitä, miten kyseiset arvot on huomioitu rakentamishankkeessa.</p> <p>5. Lintujen törmäysriskiä minimoiva määräys on lähtöisin valtuustoaloitteesta. Määräyksellä pyritään tukemaan luonnon monimuotoisuutta estämällä lintukuolemia. Rakennusjärjestys kattaa kaikki Tampereen alueet niiltä osin, kuin asemakaava ei asiasta määrää, ja on siten tehokas tapa edistää kaupungin tavoitteita lähiluonnon suojelemisesta.</p> <p>6. Pykälän 21 vaatimus siitä, että 30 % rakennusalan ulkopuolisesta osasta tulee säilyttää kasvipeitteisenä tai vettä läpäisevänä tukee kaupungin kestävyystavoitteita, ja sillä pyritään vastamaan myös Tampereen kaupunkia koskevan EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteisiin. Rakennusalan toteuttamiseen määräys ei vaikuta. Yhtäältä määräys mahdollistaa yhden keinon ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvien hulevesien viivyttämiseen ja imeyttämiseen. Toisaalta se myös mahdollistaa ihmisille ja eläimille viihtyisien tai jopa elintärkeiden viherympäristöjen toteuttamisen. Ei aiheuta muutostarpeita.</p> <p>7. Hulevesien kasvanut viivytysvaade on osa Tampereen kaupungin varautumista ilmastoriskeihin ja ilmastonmuutoksen sopeutumiseen. 1,1 kuution viivytysvaade on mitoitettu aiemmin</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>ilmastonmuutoksesta selvitettyjen tietojen perusteella ja se on jo osassa kaavoistakin käytössä. Viivytyksvaadetta ollaan määrittelemässä kansallisesti ilmastonmuutoksesta selvitetyn nykytiedon valossa, ja arvioiden mukaan 1,1 kuution viivytyksvaade ei välttämättä tule jatkossa edes riittämään. Ei aiheuta muutostarpeita.</p> <p>8. Työmaavesisuunnitelmaa edellytetään kaikilta työmailta, sillä työmaavedet ovat aiheuttaneet ongelmia ympäristölle mm. kuljettamalla ympäristöön haitallisia aineita. Ei aiheuta muutostarpeita.</p>
<p>Pirkanmaan Yrittäjät ry (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Myönteisinä uudistuksina nähdään luvanvaraisuuden keventäminen ja pienten korjaushankkeiden helpottuminen (aurinkopaneelit, ilmalämpöpumput, terassit, parvekelasitukset, tietyt mainostoimenpiteet). 2. Hyvänä nähdään myös rakennusoikeuden käyttömahdollisuus työ- ja toimitilatarkoituksiin sekä maataloutta ja sen liitännäiselinkeinoja koskevat joustot. 3. Tunnistettuja haasteita ovat tulkinnanvaraiset määräykset koskien esim. sopeutumista ympäristöön tai kaupunkikuvaan. 4. Mainontaa koskevat yksityiskohtaiset rajoitukset voivat rajoittaa yritysten mahdollisuuksia tehdä toimintaansa näkyväksi ja tavoittaa asiakkaita. 5. Piha-alueisiin, viherpinta-alaan ja istutuksiin liittyvät määräykset, voivat puolestaan lisätä rakentamiskustannuksia ja vähentää tonttien tehokasta käyttöä. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Merkitään tiedoksi. 2. Merkitään tiedoksi. 3. Rakentamislain 5 §:n mukaan ”Rakennuspaikalla tai tontilla rakennusten tulee muodostaa ympäristö- ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen kokonaisuus.” 4. Rakennusjärjestyksen 19 §:stä esitetään poistettavaksi Hämeenkadun erillistä A-mainoskieltopäätöstä (ympäristö- ja rakennusjaosto 22.1.2008 § 16) koskeva osa. Perusteena on se, että päätöstä saatetaan myöhemmin muuttaa, minkä vuoksi siitä ei ole tarkoituksenmukaista mainita rakennusjärjestyksen määräystekstissä. Ei aiheuta muita toimenpiteitä. 5. Piha-alueisiin, viherpinta-alaan ja istutuksiin liittyvät määräykset tukevat kaupungin kestävyystavoitteita. Rakennusalan tai kaavan toteuttamiseen määräykset eivät vaikuta. Yhtäältä määräykset mahdollistavat yhden keinon ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvien hulevesien viivyttämiseen ja imeyttämiseen. Toisaalta ne myös

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>6. Kulkuneuvojen tai ammattikäyttöön liittyvien kalusteiden säilyttämisrajoitteet voivat hankaloittaa yrittäjän toimintaedellytyksiä.</p> <p>7. Sääntelyn kokonaisvaikutusta tulisi arvioida erityisesti pk-yritysten näkökulmasta, jotta varmistetaan, ettei rakennusjärjestys tarpeettomasti vaikeuta yritystoimintaa.</p> <p>8. Pohjavesialueet voisi lisätä liitekarttoihin.</p> <p>9. Pykälän 25 pituuskaltevuutta tarpeen tarkastella suhteessa tontin muuhun kaltevuuteen.</p> <p>10. Mikäli jäteastioita ei voida sijoittaa tonttiliittymän yhteyteen, voi tämä pidentää siirtomatkoja ja lisätä kustannuksia.</p>	<p>mahdollistavat ihmisille ja eläimille viihtyisien tai jopa elintärkeiden viherympäristöjen toteuttamisen.</p> <p>6. Asemakaava-alueilla asuinkäyttöön tarkoitettujen tonttien ulkoalueita koskevaa määräystä täsmennetään (luonnoksen pykälä 48, ehdotuksen pykälä 50). Jatkossa ei olisi sallittua käyttää ulkoalueita <i>naapureille kohtuutonta haittaa aiheuttavien suurikokoisten ammattikäyttöön tarkoitettujen kalusteiden, nostimien, kuorma-autojen, maansiirtokoneiden tai muiden vastaavien työkoneiden, kuten kaivin- tai pyöräkoneiden, traktoreiden tai niiden perävaunujen pysyvään tai kausiluonteiseen säilyttämiseen.</i></p> <p>7. Merkitään tiedoksi. Sääntelyn kokonaisvaikutuksia pk-yritysten näkökulmasta pyritään arvioimaan perusteellisemmin (erityisesti mainonta, varastointi, luvanvaraisuus) rakennusjärjestyksen hyväksymiskäsittelyyn mennessä, jolloin ne lisätään myös perustelumuiistioon.</p> <p>8. Pohjavesialueita ei ole tarpeen lisätä liitekarttoihin, sillä pohjavesialueet määrittelee Lupa- ja valvontavirasto. Pohjavesialueiden muuttuessa, pitäisi muuttaa myös rakennusjärjestyksen liitekarttoja. Pohjavesialuerajaukset ovat saatavilla esimerkiksi Tampereen Oskari-karttapalvelusta</p> <p>9. Pykälän 25 tontin pituuskaltevuutta koskevasta määräyksestä on vapautettu pientalotontit.</p> <p>10. Luonnoksen jätehuoltoa koskevaa pykälää 39 (ehdotuksen pykälä 41) muokataan siten, että keräysvälineitä, jätekatoksia, -aitauksia tai komposteja ei ensisijaisesti saa sijoittaa tonttiliittymän näkemäalueelle. Mikäli tämä ei kiinteistön olosuhteet huomioon</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	ottaen ole kohtuudella toteutettavissa, sijoittamisessa tulee varmistaa liikenneturvallisuus muilla tarkoituksenmukaisilla ratkaisuilla.
<p>Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> Rakennuksen julkisivuvalaistukseen liittyvän pykälän 18 mukaan valaistukset ovat lähtökohtaisesti mahdollisia vain julkisissa rakennuksissa. Asuinrakennuksen valaistuksen tulee olla maltillinen. Lausunnossa todetaan, että julkisia ja yksityisiä rakennuksia koskevien säädöksiä olisi hyvä olla samanlaisia. Hulevesimääräyksiä on useammassa rakennusjärjestyksen pykälässä. Lausunnossa kysytään, onhan rakennushankkeeseen ryhtyvälle selvää, millä mitoitussateilla vaatimusten toteutuminen on laskettava missäkin tapauksessa. Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin täytäntöönpanoon liittyen on valmisteilla kansallisia säädöksiä. Yhteensopivuus mm. rakennusjärjestyksen aurinkosähköjärjestelmiä koskevien määräysten kanssa on tarpeen varmistaa. Kiertotalouden markkina erityisesti uudelleenkäytön osalta on vielä kuitenkin alkutekijöissään ja hyvin tapaus sekä rakennusosakohtaista. On lähtökohtaisesti ongelmallista käsitellä kaikkia teknisesti käyttökelpoisia käytettyjä rakennusosia saman ohjauksen mukaisesti. Lisäksi rakennusosien markkinaan liittyvä käytettyjen rakennusosien varastoiminen ja logistiikka on ongelmallista erityisesti kaupungeissa sijaitsevilla rakennustyömailla. Rakli ry esittää, että 42 §:ssä tarkoitettun ”käyttökelpoisuuden” tulisi vähintään tarkoittaa sitä, että rakennusosille, jotka vaaditaan purettavaksi uudelleen käyttöä varten, on löydetty jatkokäyttö tai sitten vaatimus poistettaisiin määräyksestä kokonaan. 	<ol style="list-style-type: none"> Pykälästä 18 poistetaan lisätiedot, joissa ohjeistettiin, että julkisivuvalaistukset ovat lähtökohtaisesti mahdollisia vain julkisissa rakennuksissa. Rakennusten valaisemisessa on kuitenkin edelleen otettava huomioon se, ettei valaistus aiheuta tarpeetonta haittaa luonnolle. Rakennusjärjestyksen hulevesiä koskevissa määräyksissä ei tarvita tietoa mitoitussateesta. Ei aiheuta toimenpiteitä. Yhteensopivuutta tarkastellaan tarvittaessa uudelleen, jos direktiivit täytäntöönpannaan ja ne ovat ristiriidassa rakennusjärjestyksen kanssa. Aurinkosähköjärjestelmien osalta sääntelyä on rakennusjärjestyksessä vapautettu suhteessa voimassa olevaan rakennusjärjestykseen. Merkitään tiedoksi. Muokataan luonnoksen pykälää 42 (ehdotuksessa pykälä 44) siten, että käyttökelpoiset rakennusosat on irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä vain, jos purettaville rakennusosille on löydettyä käyttökohde.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>Tampereen kauppakamari (10.4.2026)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valaistusta koskevissa määräyksissä tulisi huomioida myös turvallisuusnäkökulma. Kielto suunnata valoa vesistöön voi heikentää kaupunkikuvaa ja turvallisuuden toteutumista esimerkiksi uimapaikoilla tai satama-alueilla. 2. Valaistusta koskevat määräykset liian tulkinnanvaraisia. Ratkaisuksi esitetään mitattavien ja objektiivisten kriteerien kuten valaistustasoihin tai valon suuntaamiseen liittyvien raja-arvojen lisäämistä. 3. Kommenteissa esitettiin, että määräysten selkeyttä ja ennakoitavuutta tulisi parantaa. Täsmennyksiä kaivattiin pykäliin 11, 13, 15, 19, 23, 29, 38, 42, 43 ja 46. 4. 11 § (vesistöjen läheisyys): epäselvyyttä siitä, sovelletaanko perustamiskorkeutta koskevaa määräystä myös asemakaava-alueilla. 5. 13 §: määräyksen ei katsottu riittävästi huomioivan pitkän aikavälin muutoksia, kuten kasvillisuuden kehittymistä, mikä voi johtaa myöhemmin ristiriitatilanteisiin. 6. 15 §:ssä vaaditaan lasitetun parvekkeen sisäpuolella ILP ulkoyksikön kotelointia. Tämä ei näy julkisivussa toisin kuin lasittamattomalla parvekkeella, johon sitä ei erikseen vaadita. 7. 19 §: Epäselvyyttä mainonnan kiellon soveltamisesta esimerkiksi työmaa-aitoihin. Tarkoittaako kokonaisuudessaan myös pitkäkestoista mutta silti väliaikaista mainostamista esim. työmaa-aidat? Entä jos aita on liiketoimintaa harjoittavan omalla tontilla, onko tässäkin tapauksessa mainonta kielletty? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vesistöön suunnattu valo voi aiheuttaa ongelmia esimerkiksi kaloille, joita valo houkuttelee, ja jotka ovat valossa alttiimpia pedoille. Vesistöjen läheisyydessä valaistus tulee siis toteuttaa siten, että valaistus kohdistuu niissä tapahtuvaan toimintaan, ei suoraan vesistöön. 2. Tampereen kaupungin ulkovalaistuksen toimintalinjat tarjoavat suuntaviivoja hyvän kaupunkikuvan, turvallisuuden ja ympäristön huomioivan valaistuksen suunnitteluun. Toimintalinjat eivät ole määräyksiä, eivätkä siten velvoittavia, mutta tarjoavat yksityiskohtaisempaa tietoa kaupunkikuvan, turvallisuuden ja ympäristön huomioivasta valaistuksesta. Tampereen ulkovalaistuksen toimintalinjat (pdf). 3. Määräysten selkeyttä ja ennakoitavuutta pyritään parantamaan. Määritelmiin on lisätty kohta ”lisätietoja”, jossa avataan määräysten ja lisätietojen eroa. 4. Pykälää 11 ei ole tarpeen muuttaa. Säädöshierarkiassa asemakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava menevät rakennusjärjestyksen edelle. Mikäli asiasta ei niissä määrätä, noudatetaan rakennusjärjестystä. 5. Pykälää 13 ei ole tarpeen muuttaa. 6. Pykälää 15 muutetaan siten, että lasittamattomalle parvekkeelle asetettava ilmalämpöpumpun ulkoyksikkö on oltava parvekekaidelinjan sisä- ja alapuolella siten, ettei ulkoyksikköä näy julkisivussa. Putkisto on käsiteltävä julkisivun sävyyn soveltuvaksi. Lasitetussa parvekkeessa ulkoyksikkö voi sijaita myös parvekekaiteen yläpuolella, jolloin se näkyy julkisivussa. Tällöin ulkoyksikkö on verhoiltava.

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
<p>8. 23 §: tukimuurien sijoittamista koskeva kirjaus voi vaikeuttaa tarkoituksenmukaista tonttisuunnittelua ja lisätä rakentamisen kustannuksia.</p> <p>9. 29 §: Pitäisikö selkeyden vuoksi mainita, mitä tarkoitetaan pohjavedellä (esim. mikä pohjavesiluokka).</p> <p>10. 38 §: Perustusten kuivatusjärjestelmä on tarpeeton joissakin tapauksissa, etenkin jos rakennetaan kellari pohjavesitason alapuolelle ja käytetään vesitiiviitä rakenteita.</p> <p>11. 42 §: purkamiseen ja materiaalien talteenottoon liittyvät velvoitteet voivat aiheuttaa lisäkustannuksia ja epäselvyyttä vastuunjaosta</p> <p>12. 43 §: Lupahakemuksen vireillä olosta ei ole ennen vaadittu ilmoitusta tontilla. Miten toimitaan, jos lupaa haetaan ja hankkeen aloitus viivästyy tai se evätään kokonaan?</p> <p>13. 46 § työmaa-alueiden rajaukseen liittyvät vaatimukset voivat olla ristiriidassa turvallisuus- ja toteutustarpeiden kanssa erityisesti tiiviissä kaupunkirakenteessa. Korkeampien rakennusten osalta suoja-alueen tarve kasvaa ja siten turvallisuuden takia rajattavan alueen koko. Miten määritetään, että hanke vie mahdollisimman vähän tilaa, kun työmaatekniikan ja turvallisuuden takia on alueita rajattava riittävästi? Kaupungin tulisi huomioida tämä tiiviissä kaupunkirakentamisessa.</p> <p>14. Kustannukset voivat lisääntyä tilanteissa, joissa määräykset ovat tulkinnanvaraisia, teknisesti haastavia toteuttaa tai edellyttävät ylimääräisiä rakenteellisia ratkaisuja. Nämä osaltaan saattavat aiheuttaa lisäselvitys- ja suunnittelutarpeita ja sitä kautta lisätä hankkeiden kokonaiskustannuksia.</p>	<p>7. Pykälän määräykset eivät koske työmaa-aitoja. Lisätään asiasta kirjaus perustelumuiistioon. Muiden aitojen osalta todetaan, että mainosten kiinnittäminen kaiteisiin ja aitoihin on kielletty, vaikka aita tai kaide olisi omalla tontilla.</p> <p>8. Pykälää 23 muutetaan siten, että kiinteistön rajalle voi rakentaa tukimuurin, jos siitä on sovittu naapurin kanssa ja perustettu rasite.</p> <p>9. Pykälien 29 Maanrakennustyöt pohjavesialueilla ja 30 Rakentaminen pohjavesialueilla otsikkoja täsmennetään siten, että kyseessä on luokitellut pohjavesialueet.</p> <p>10. Tällaiset tilanteet ovat harvinaisia, ja ne voidaan ottaa tapauskohtaisesti huomioon. Rakennusjärjestyksen määräyksistä voidaan myöntää vähäinen poikkeaminen rakentamisluvan yhteydessä, jossa poikkeamiselle on perusteltu syy. Ei aiheuta muutoksia.</p> <p>11. Luonnoksen pykälää 42 (ehdotuksen pykälä 44) muutetaan siten, että käyttökelpoiset rakennusosat on irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä vain, jos purettaville rakennusosille on löydettävissä käyttökohde.</p> <p>12. Lupahakemuksen vireilläolosta ilmoittaminen ei ole uusi asia. Rakentamislain 63 §:n 6 momentti määrää asiasta. Tätä ennen asiasta määräsi Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) pykälä 133.</p> <p>13. Pykälän mukaan (ehdotuksen pykälä 48) työmaa tulee perustaa siten, että se vie mahdollisimman vähän tilaa katu- ja muilta yleisiltä alueilta. Mikäli lisätila on tarpeen perustellusta syystä, kuten turvallisuusnäkökohtien vuoksi, kaupunki voi myöntää lisäalaa esim. tilapäisesti tai tarpeen vaatiessa pidempiaikaisesti. Lähtökohtana tulee kuitenkin olla mahdollisimman tarkasti rajatut työmaat, jotta</p>

Tiivistelmä palautteesta	Vastine ja toimenpiteet
	<p>katu- tai muu yleisen alueen käyttö alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa ei esty tarpeettoman pitkäksi ajaksi.</p> <p>14. Huomioidaan mahdollisten lisäselvitysten ja suunnittelutarpeiden aiheuttamia kustannuksia vaikutusten arvioinnissa. Selvityksiä vaaditaan kuitenkin vain perustelluista syistä ja niiden selvittämättä jättäminen voisi aiheuttaa myöhemmissä vaiheissa peruuttamattomia ongelmia, joihin viranomaisten pitäisi jälkivalvonnassa puuttua.</p>